

Τμήμα Β Επιχειρηματικές Πρωτοβουλίες Προώθησης, Μεταποίησης και Εμπορίας Προϊόντων του Πρωτογενή Τομέα

- 1 Δημιουργία κέντρου τυποποίησης και εμπορίας βιολογικών και τοπικών παραδοσιακών προϊόντων και προϊόντων ονομασίας προέλευσης της περιοχής Τριχωνίδας
- 2 Οργάνωση δικτύου (cluster) του αγροτοδιατροφικού κλάδου και προώθηση δράσεων βελτίωσης της ποιότητας των παραγόμενων προϊόντων και αποτελεσματικότερης διακίνησης τους στις αγορές.
- 3 Δημιουργία Κέντρου Τεχνολογίας Τροφίμων και Εργαστηρίου εξυπηρέτησης βιομηχανιών τροφίμων και ποτών.
- 4 Δημιουργία μονάδας συλλογής και διακίνησης γάλακτος προς τις τυροκομικές μονάδες.
- 5 Δημιουργία πρότυπης τυροκομικής μονάδας
- 6 Προκαταρκτική οικονομική αξιολόγηση του αγροτο-διατροφικού συμπλέγματος

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η εμπλοκή της Τριχωνίδα Α.Ε. στον αναπτυξιακό άξονα του αγροτοδιατροφικού συμπλέγματος και ειδικότερα στο πεδίο της μεταποίησης και εμπορίας προϊόντων του πρωτογενή τομέα τεκμηριώθηκε σε προηγούμενα τμήματα του Στρατηγικού Σχεδίου, ως επωφελής επιχειρηματικά για την εταιρεία και κυρίως ως ιδιαίτερα θετική για την ενεργοποίηση του τοπικού δυναμικού στην κατεύθυνση παραγωγής πιστοποιημένων προϊόντων και προϊόντων που συνδέονται με την ιδιαίτερη προέλευση τους από την ευρύτερη περιοχή.

Οι συγκεκριμένες προτάσεις για ανάπτυξη υπηρεσιών που παρατίθενται στη συνέχεια αποτελούν πρακτικές εκφράσεις της δραστηριοποίησης αυτής, οι οποίες λειτουργούν συμπληρωματικά μεταξύ τους και συνθέτουν ένα ολοκληρωμένο σύνολο παρεμβάσεων στήριξης του αγροτοδιατροφικού συμπλέγματος (πρωτογενή τομέα και μεταποίησης τροφίμων) και ανάδειξης της εταιρείας ως κομβικού παράγοντα ανάπτυξης του κλάδου των τροφίμων στην περιοχή. Οι συνέργιες που προκύπτουν από την ενεργοποίηση των υπηρεσιών αυτών, αφορούν όχι μόνο την τοπική αυτοδιοίκηση και τους λοιπούς μετόχους της Τριχωνίδα Α.Ε., αλλά και τον αγροτικό κόσμο και τις επιχειρήσεις της περιοχής, διαχέοντας κατά ένα τρόπο τα οφέλη από τις επενδύσεις που θα πρέπει να πραγματοποιήσει η εταιρεία, προκειμένου να μπορέσει να λειτουργήσει τις προτεινόμενες υπηρεσίες και παραγωγικές μονάδες.

Ο προτεινόμενος επιχειρηματικός σχεδιασμός στον κλάδο της μεταποίησης και εμπορίας προϊόντων του πρωτογενή τομέα αναλύεται στα εξής επί μέρους έργα:

- I. Δημιουργία κέντρου τυποποίησης και εμπορίας βιολογικών και τοπικών παραδοσιακών προϊόντων και προϊόντων ονομασίας προέλευσης της περιοχής Τριχωνίδα
- II. Οργάνωση δικτύου (cluster) του αγροτοδιατροφικού κλάδου και προώθηση δράσεων βελτίωσης της ποιότητας των παραγόμενων προϊόντων και αποτελεσματικότερης διακίνησης τους στις αγορές.
- III. Δημιουργία Κέντρου Τεχνολογίας Τροφίμων και Εργαστηρίου εξυπηρέτησης βιομηχανιών τροφίμων και ποτών.
- IV. Δημιουργία μονάδας συλλογής και διακίνησης γάλακτος προς τις τυροκομικές μονάδες.
- V. Δημιουργία πρότυπης τυροκομικής μονάδας

Δελτίο 2.1.

Τίτλος: Δημιουργία Κέντρου τυποποίησης και εμπορίας βιολογικών και τοπικών παραδοσιακών προϊόντων και προϊόντων ονομασίας προέλευσης της περιοχής Τριχωνίδας.

Στρατηγικός άξονας: Συγκρότηση ενός πόλου ανταγωνιστικότητας γύρω από τη βιομηχανία τροφίμων

1. Περιγραφή της προτεινόμενης δραστηριότητας

Το προτεινόμενο Κέντρο θα αποσκοπεί στην ενίσχυση του κάθετου συντονισμού μεταξύ των αγροτικών εκμεταλλεύσεων, των μεταποιητικών μονάδων και των αλυσίδων διανομής ως το πλέον κατάλληλο οργανωτικό σχήμα για την ανταπόκριση του αγρο-διατροφικού συμπλέγματος της περιοχής της Τριχωνίδας στις σύγχρονες απαιτήσεις των αγορών σε θέματα υγειονομικής ποιότητας (ασφάλεια του προϊόντος) και διαφοροποίησης του προϊόντος (αλλαγές από την πλευρά της ζήτησης).

Η παρέμβαση του Κέντρου στην λειτουργία του αγρο-διατροφικού συμπλέγματος της περιοχής θα είναι σύνθετη καλύπτοντας εμπορικές, μεταποιητικές και συμβουλευτικές δραστηριότητες και θα αντιστοιχεί σε τρία επίπεδα: Πρώτον, στο επίπεδο των υπηρεσιών, με δύο γραφεία (ένα για την ανάλυση των τάσεων της αγοράς, την διαφήμιση και το μάρκετινγκ και ένα για την τεχνολογική υποστήριξη των επιχειρήσεων μεταποίησης και των παραγωγών αγροτικών και κτηνοτοροφικών προϊόντων), δεύτερον, στο επίπεδο της μεταποίησης με μια μονάδα τυποποίησης των προϊόντων, και τρίτον στο εμπορικό επίπεδο με σημεία εμπορίας των βιολογικών, παραδοσιακών και τοπικών προϊόντων της περιοχής Τριχωνίδας.

• A. Συμβουλευτικές υπηρεσίες

A1. Δημιουργία γραφείου με αντικείμενο την ανάλυση των τάσεων της αγοράς και την διάθεση των υπηρεσιών του στις επιχειρήσεις της περιοχής.

Αναλυτικότερα, το γραφείο θα ασχολείται με :

- θέματα μάρκετινγκ
- την προώθηση των προϊόντων
- τη διαφήμιση
- την εκπόνηση μελετών αγοράς
- την εμπορία των προϊόντων
- την καταγραφή των ευκαιριών για την δημιουργία νέων προϊόντων που θα συνδέουν το όνομά τους με την περιοχή και τον προσδιορισμό του συνόλου των προϋποθέσεων για τη γενίκευση της παραγωγής πιστοποιημένων προϊόντων στην περιοχή.

A2. Δημιουργία γραφείου τεχνολογικής υποστήριξης και προώθησης των διαδικα-

σιών διασφάλισης της ποιότητας

Το γραφείο θα έχει σαν αντικείμενο την προώθηση των διαδικασιών διασφάλισης της ποιότητας στις επιχειρήσεις της βιομηχανίας τροφίμων και την τεχνική υποστήριξη των επιχειρηματιών σε θέματα διαφοροποίησης (τεχνικό σκέλος της διαφοροποίησης). Παράλληλα, το γραφείο θα παρέχει και συμβουλευτικές υπηρεσίες με αντικείμενο την υποστήριξη των επιχειρήσεων σε θέματα που αγγίζουν τις τεχνολογίες της πληροφορίας και της επικοινωνίας.

- **B. Μονάδα τυποποίησης των προϊόντων**

Η τυποποίηση αποσκοπεί στην προσαρμογή των προϊόντων στους κανόνες υγειονομικής ποιότητας, τον έλεγχο της ετερογένειας των προϊόντων και την κωδικοποίηση των παραγωγικών πρακτικών. Η μονάδα τυποποίησης θα συσκευάζει μετά από διαδικασίες ελέγχου και διαλογής, προϊόντα της περιοχής τα οποία θα πληρούν τις απαιτούμενες ποιοτικές προδιαγραφές ώστε να φέρουν το *Brand Name* της περιοχής ή άλλης ετικέτας σχετικής με τα ποιοτικά χαρακτηριστικά των προϊόντων. Ως εκ τούτου θα χρησιμοποιεί τις αναλύσεις του Κέντρου Τεχνολογίας Τροφίμων και του Εργαστηρίου (βλέπε επόμενο Δελτίο) ώστε να χρησιμοποιεί πρώτες ύλες που πληρούν τις απαιτούμενες προδιαγραφές, θα περιλαμβάνει ένα τμήμα προμηθειών, ένα λογιστήριο και μια μονάδα συσκευασίας που θα χρησιμοποιεί σύγχρονη τεχνολογία συσκευασίας.

- **Γ. Τμήμα εμπορίας αγροτο-κτηνοτροφικών προϊόντων της περιοχής**

Το προτεινόμενο τμήμα θα αναλαμβάνει την προώθηση στην αγορά και την εμπορία των τυποποιημένων προϊόντων της μονάδας τυποποίησης του Κέντρου, αλλά και άλλων τοπικών προϊόντων που έχουν τύχει τυποποίησης σε άλλες μονάδες παραγωγής. Αποστολή του θα είναι να έρχεται σε επαφή με τις μεγάλες αλυσίδες διανομής και να διαπραγματεύεται με αυτές, να προτείνει και παρακολουθεί διαφημιστικές καμπάνιες και ενέργειες σχετικές με το μάρκετινγκ και τέλος να λειτουργεί σημεία λιανικής πώλησης των προϊόντων της περιοχής. Παράλληλα το τμήμα θα αποτελεί τον «ιμάντα μεταβίβασης» των μεταβαλλόμενων απαιτήσεων του σύγχρονου καταναλωτή στους παραγωγούς μέσω της συνεργασίας με το γραφείο ανάλυσης των τάσεων της αγοράς.

2. Απαιτούμενα μέσα

A. Για τις συμβουλευτικές υπηρεσίες:

1. Γραφειακοί χώροι, 100 – 120 τ.μ.
2. πλήρης εξοπλισμός σε τεχνολογίες της επικοινωνίας και της πληροφορίας,
3. εξειδικευμένο επιστημονικό προσωπικό (3 άτομα) που θα αποτελείται από οικονομολόγο – ειδικό σε θέματα πωλήσεων και marketing, ένα χημικό μηχανικό και ένα τεχνολόγο τροφίμων, καθώς και προσωπικό διοικητικής υποστήριξης (1 άτομο),
4. εξοπλισμός γραφείου,
 - Επί πλέον θα απαιτηθεί πρόσβαση σε διεθνείς βάσεις δεδομένων και εξειδικευμένες βιβλιοθήκες, δυνατότητα επαφής με αντίστοιχα γραφεία, επιχειρήσεις ή βιομηχανικές συνοικίες του εξωτερικού. Δυνατότητα επαφής με διεθνείς επιχειρήσεις διανομής και εμπορίας. Πληροφόρηση σχετικά με τις σύγχρονες εξελίξεις και απαιτήσεις της αγοράς σε θέματα τεχνολογίας και διαδικασιών διασφάλισης της ποιότητας.

B. Για τη μονάδα τυποποίησης:

1. Διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου και ενοικίαση ή κατασκευή κτιριακών εγκαταστάσεων εμβαδού 600 – 800 τ.μ. σε περιοχή του Αγρινίου με άνετη πρόσβαση στους κύριους οδικούς άξονες και με εγκατάσταση βιολογικού καθαρισμού
2. Προμήθεια και εγκατάσταση μηχανολογικού εξοπλισμού συσκευασίας και λογισμικού πληροφορικής.
3. Αγορά οχημάτων αναγκαίων για τη μεταφορά προϊόντων προς και από το χώρο της τυποποίησης.
4. Γενικά έξοδα: αμοιβές μηχανικών και συμβούλων, δαπάνες για μελέτες σκοπιμότητας.
5. Μετά την έναρξη λειτουργίας πρόσληψη και απασχόληση ενός διευθυντικού στελέχους και εργατοτεχνικού προσωπικού 6 – 8 ατόμων
6. Απόκτηση διπλωμάτων πιστοποιητικών ποιότητας από αρμόδιους φορείς (ISO 9000, HACCP, κλπ.).

7. Αγορά αυτοματισμών γραφείου.

Γ. Για το τμήμα εμπορίας τυποποιημένων προϊόντων:

1. Γραφειακοί χώροι 40 – 60 τ.μ. (δυνατότητα συστέγασης με τα γραφεία συμβουλευτικών υπηρεσιών)
2. πλήρης εξοπλισμός σε τεχνολογίες της επικοινωνίας και της πληροφορίας,
3. ενοικίαση καταστήματος (-ων) λιανικής πώλησης σε κεντρικό σημείο του Αγρινίου ή / και της Αθήνας
4. εξειδικευμένο επιστημονικό προσωπικό (1 άτομο), 2 πωλητές, ένα άτομο για διοικητική υποστήριξη

3. Τεκμηρίωση σκοπιμότητας

Υποστήριξη των επιχειρήσεων και των παραγωγών με συμβουλευτικές υπηρεσίες:

Η ανάλυση και η εξέταση των χαρακτηριστικών της ζήτησης αποτελεί αναμφισβήτητο το σημαντικότερο στάδιο για την προώθηση της ιδιωτικής επιχειρηματικής δράσης και των αναπτυξιακών πρωτοβουλιών, διότι η αποτελεσματική απόκριση της προσφοράς στις απαιτήσεις του καταναλωτή αποτελεί τον σύγχρονο μεταδότη των δομικών αλλαγών στις αγρο-διατροφικές αλυσίδες. Ο σημερινός καταναλωτής είναι σαφώς πιο ευαίσθητος ως προς την διαφοροποίηση των προϊόντων. Παράλληλα, οι προτιμήσεις του μεταβάλλονται πολύ συχνότερα. Νέες ευαισθησίες οικολογικού, θρεπτικού και υγειονομικού χαρακτήρα επηρεάζουν καταλυτικά τις διατροφικές προτιμήσεις των καταναλωτών. Η κατανόηση και η αφομοίωση αυτών των αλλαγών από την πλευρά των επιχειρήσεων (ή και από τους εθνικούς / τοπικούς φορείς) που ήδη λειτουργούν στην περιοχή της Τριχωνίδας καθορίζει σε μεγάλο βαθμό την ανταγωνιστικότητα της περιοχής στα πλαίσια του νέου παραγωγικού περιβάλλοντος. Η παραγωγή μεταμορφώνεται επειδή έχει αλλάξει η συμπεριφορά του καταναλωτή, δεν είναι πλέον producer-driven, αλλά τοποθετεί τις προτιμήσεις και τις απαιτήσεις του καταναλωτή στο κέντρο των παραγωγικών πρακτικών – γίνεται επομένως consumer-driven. Απαιτήσεις σε θέματα υγειονομικής ασφάλειας των προϊόντων, σε θέματα θρεπτικής αξίας των τροφίμων (οργανοληπτική και θρεπτική ποιότητα των τροφίμων) και σε θέματα σεβασμού προς το περιβάλλον και την μεταχείριση των

ζώνων (στα πλαίσια των παραγωγικών διαδικασιών), καθώς και η ανάδειξη νέων διαιτητικών συνηθειών στις χώρες του ΟΟΣΑ πρέπει επομένως να τίθενται στο επίκεντρο κάθε στρατηγικού σχεδίου των αγρό-διατροφικών συμπλεγμάτων. Συνεπώς, η δημιουργία του προτεινόμενου γραφείου συμβαδίζει με την επίτευξη των παραπάνω στόχων και στοχεύει στην προσαρμογή των τοπικών αγρό-διατροφικών συμπλεγμάτων, τόσο στο επίπεδο του παραγωγού, όσο και στο επίπεδο των επιχειρηματιών του κλάδου τροφίμων και ποτών στις ιδιαίτερα πολυσύνθετες και μεταβαλλόμενες απαιτήσεις των σημερινών καταναλωτών. Επομένως, η δημιουργία του συγκεκριμένου γραφείου θα επηρεάζει σημαντικά την δυναμική του πόλου ανταγωνιστικότητας γύρω από την βιομηχανία τροφίμων στα πρότυπα των πετυχημένων αγρό-βιομηχανικών συνοικιών της Ευρώπης. Το Κέντρο θα είναι σε θέση όχι μόνο να πληροφορεί τους παραγωγούς και τους επιχειρηματίες για τις τάσεις της αγοράς, ώστε να προσαρμόζουν έγκαιρα και αποτελεσματικά τις κινήσεις τους, αλλά και να αναπτύσσει ολοκληρωμένες πρωτοβουλίες προώθησης και διαφημιστικής προβολής των τοπικών προϊόντων που πληρούν τις ποιοτικές παραμέτρους που ζητά η κατανάλωση. Οι πρωτοβουλίες αυτές θα αφορούν συντονισμό διαφημιστικών εκστρατειών, συμμετοχή σε εκθέσεις και προώθηση των προϊόντων σε επιλεγμένες αγορές και καταστήματα του εσωτερικού και εξωτερικού.

Σε σχέση με τις τεχνολογικές παραμέτρους της παραγωγής και το γραφείο τεχνολογικής υποστήριξης, οι ελλείψεις σε τεχνολογικές γνώσεις και δεξιότητες επικεντρώνονται κυρίως στην ανάπτυξη των *διαδικασιών διασφάλισης της ποιότητας* και στην προώθηση της *διαφοροποίησης των προϊόντων*. Η *διαφοροποίηση* μας παραπέμπει στις *οικονομίες ποικιλίας*. Μια «οικονομία της ποικιλίας» περιλαμβάνει την μείωση του κόστους παραγωγής, ενώ ταυτόχρονα η επιχείρηση παράγει μεγαλύτερη ποικιλία προϊόντων. Με άλλα λόγια, οι παραγωγοί και οι επιχειρήσεις της περιοχής της Τριχωνίδας θα αντιμετωπίσουν και αυτές μια πρόσκληση που είναι κοινή για τις επιχειρήσεις του κλάδου τροφίμων: την μείωση των τιμών παραγωγής και την αύξηση της ποικιλίας των προϊόντων. Η ευέλικτη μαζική παραγωγή αποτελεί αναμφισβήτητα έναν από τους κύριους παράγοντες ανταγωνιστικότητας των σημερινών επιχειρήσεων. Η διαπιστωμένη έλλειψη τεχνικής υποστήριξης στις ήδη λειτουργούσες επιχειρήσεις της περιοχής Τριχωνίδας αποτελεί εμπόδιο στην ανάπτυξη της διαφοροποίησης, αναιρώντας κατά αυτόν τον τρόπο σημαντικές δυναμικές προοπτικές ανάπτυξης για τις επιχειρήσεις της βιομηχανίας τροφίμων. Η προώθηση των *διαδικασιών διασφάλισης της ποιότητας* μας παραπέμπει στην *πιστοποίηση* των παραγόμενων προϊόντων. Οι διαδικασίες πιστοποίησης πραγματοποιούνται με ειδικούς κανονισμούς και υποχρεώνουν πλέον τον παραγωγό να πραγματοποιεί συγκεκριμέ-

νες αναλύσεις, μετρήσεις και καταγραφές σε αρχεία. Τις περισσότερες φορές, η επιδιωκόμενη πιστοποίηση προϋποθέτει την ύπαρξη εξειδικευμένων τεχνολογικών γνώσεων και δεξιοτήτων. Και στις δύο περιπτώσεις, τα ερωτήματα που παρουσιάστηκαν από τους παραγωγούς (π.χ. ελαιολάδου, εσπεριδοειδών, τυροκομικών προϊόντων) της περιοχής αφορούν τους τρόπους, τον χρόνο και το κόστος υλοποίησης των επιδιωκόμενων ενεργειών. Η δημιουργία ενός γραφείου τεχνολογικής υποστήριξης έρχεται να απαντήσει στις δύο αυτές ανάγκες: τεχνολογική υποστήριξη σε θέματα διαφοροποίησης της παραγωγής και τεχνολογική υποστήριξη στην προώθηση και την εφαρμογή των διαδικασιών διασφάλισης της ποιότητας και τήρησης των προδιαγραφών προϊόντων ονομασίας προέλευσης. Τέλος, δεν πρέπει να υποτιμηθεί η σημασία των τεχνολογιών της πληροφορίας και της τεχνολογίας για την βιομηχανία τροφίμων. Οι ευκαιρίες που προκύπτουν από τη χρήση των τεχνολογιών της πληροφορίας και της επικοινωνίας στην βιομηχανία τροφίμων συνοψίζονται σε τρία είδη αλλαγών: τις αλλαγές στην οργάνωση της επιχείρησης, στην εμπορία των προϊόντων της και στην ανάλυση των χαρακτηριστικών του καταναλωτή. Παράλληλα, η εφαρμογή της πιστοποίησης (δηλαδή των διαδικασιών διασφάλισης της ποιότητας και της ονομασίας προέλευσης) προϋποθέτει την ύπαρξη πληροφορικών συστημάτων. Το γραφείο τεχνολογικής υποστήριξης θα παρέχει τις απαιτούμενες γνώσεις και δεξιότητες για την άρτια υποστήριξη των επιχειρήσεων της βιομηχανίας τροφίμων σε θέματα πληροφορικής και επικοινωνίας. Μια τέτοια ενέργεια θα επιτρέψει την επίτευξη σημαντικών βελτιώσεων στην οργανωτική και παραγωγική δομή των επιχειρήσεων.

Μονάδα τυποποίησης:

Σε ότι αφορά στη μονάδα τυποποίησης, η σκοπιμότητα της επένδυσης τεκμηριώνεται από την ανάγκη εγκατάστασης κάθετων σχέσεων οι οποίες είναι πρωταρχικής σημασίας για την μελλοντική ανάπτυξη του αγρο-διατροφικού συμπλέγματος στην περιοχή της Τριχωνίδας. Για να προσφέρει ποικιλία προϊόντων με σταθερή ποιότητα στους καταναλωτές της, μια αλυσίδα διανομής θα προτιμήσει την ασφάλεια που παρέχει η σταθερή συνεργασία με έναν ή περισσότερους ειδικευμένους παραγωγούς (σε αντίθεση με τους κινδύνους που παρουσιάζουν οι αγοροπωλησίες σε ανοιχτές αγορές). Από την πλευρά της προσφοράς, ο παραγωγός είναι σε θέση να παράγει την ζητούμενη ποικιλία με σταθερά ποιοτικά χαρακτηριστικά, εφόσον έχει σταθερές σχέσεις με τους προμηθευτές (σταθερότητα στην ποιότητα της πρώτης ύλης). Η ολοκλήρωση με τους κατιόντες κλάδους θα παρέχει στον παραγωγό μια σταθερή διέξοδο για τα προϊόντα του και μια πιθανή κάλυψη ως προς τις μετα-

βολές των τιμών. Η ύπαρξη σταθερών σχέσεων συνεργασίας θα επιτρέψει έτσι την εφαρμογή στην περιοχή των αρχών της «ολοκληρωμένης διαχείρισης». Η αλυσίδα διανομής και η προτεινόμενη μεταποιητική μονάδα θα μπορεί ανά πάσα στιγμή να ελέγχει την απαιτούμενη υγειονομική ή οργανοληπτική ποιότητα του προϊόντος (π.χ. ελαιόλαδο). Τέλος, οι κάθετες σχέσεις που θα αναπτυχθούν από το Κέντρο και τη μονάδα τυποποίησης που αυτό θα λειτουργεί θα επιτρέπουν την ακριβή και ταχεία κυκλοφορία της πληροφορίας από τη διανομή στον παραγωγό με αποτέλεσμα την άμεση προσαρμογή της προσφοράς αγροτοκτηνοτροφικών προϊόντων της περιοχής στη ζήτηση. Η ανάπτυξη κάθετων σχέσεων ενισχύει σε μεγάλο βαθμό την δυνατότητα μιας αγρο-διατροφικής αλυσίδας να αποκριθεί στις ποιοτικές απαιτήσεις του καταναλωτή. Η κάθετη ολοκλήρωση περιλαμβάνει την προ-επεξεργασία των πρώτων υλών. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η ανάγκη για την εξωτερίκευση (outsourcing) της συλλογής του γάλακτος με στόχο την επικέντρωση του ενδιαφέροντος των τυρο-γαλακτοκομικών επιχειρήσεων στις ενδιάμεσες και τελικές παραγωγικές διαδικασίες. Παράλληλα θα επιτευχθεί η προσαρμογή των αγροτικών και αλιευτικών προϊόντων της Τριχωνίδας στις ιδιαίτερες ανάγκες της βιομηχανίας τροφίμων, και θα προαχθεί η ολοκληρωμένη διαχείριση, εμπλέκοντας τις επιχειρήσεις της διανομής στον προγραμματισμό και το σχεδιασμό των παραγωγικών κατευθύνσεων. Καθοριστικής σημασίας είναι η συμβολή των κάθετων σχέσεων σε θέματα διασφάλισης της υγειονομικής ποιότητας. Βασικός στόχος της διατροφικής ασφάλειας είναι, πρώτον, η ελαχιστοποίηση των πηγών κινδύνου και των πιθανοτήτων ατυχήματος, και δεύτερον, η ενίσχυση των ικανοτήτων άμεσης επέμβασης σε περίπτωση ατυχήματος. Είτε πρόκειται για την άμεση παραγωγή νέων γνώσεων για την αντιμετώπιση νέων προβλημάτων, είτε για την αποτελεσματική αντίδραση σε τυχαία ή πρωτοεμφανιζόμενα περιστατικά, η διασφάλιση της ποιότητας εξαρτάται από το συντονισμό και τη συνεργασία των φορέων της αγρό-διατροφικής αλυσίδας. Ο κάθε φορέας κατέχει μια περιορισμένη μερίδα των γνώσεων, δεξιοτήτων και των δυνατοτήτων παρέμβασης που απαιτούνται για την επίλυση του προβλήματος και έτσι το Κέντρο θα συμβάλλει αποφασιστικά στο συντονισμό και σύνθεση των γνώσεων και παρεμβάσεων που αναφέρονται στις επιχειρήσεις της περιοχής, τους δημόσιους φορείς (Δ/νση Γεωργίας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Αιτωλοακαρνανίας, Ενιαίος Φορέας Ελέγχου Τροφίμων) και τους εκπροσώπους των παραγωγών (Ενωση Αγροτικών Συνεταιρισμών).

Τμήμα εμπορίας προϊόντων της περιοχής:

Σε ότι αφορά στο τμήμα εμπορίας των τυποποιημένων προϊόντων, η σκοπιμό-

τητά του τεκμηριώνεται εκ του γεγονότος ότι οι σύγχρονες αλυσίδες εμπορίου έχουν αποκτήσει μεγάλο βάρος στο συνολικό εμπόριο τροφίμων. Το προτεινόμενο γραφείο θα είναι σε θέση να διαπραγματεύεται με τις εν λόγω εμπορικές αλυσίδες και τα μεγάλα καταστήματα ειδών διατροφής με καλύτερους όρους εφόσον θα συγκεντρώνει μεγαλύτερο όγκο παραγωγής και θα εκπροσωπεί μεγαλύτερο αριθμό παραγωγών. Επίσης, η λειτουργία του θα απαλλάξει τους παραγωγούς από τα καθήκοντα του μάρκετινγκ και της εμπορίας και θα τους επιτρέψει έτσι να επικεντρώσουν τις προσπάθειές τους στην βελτίωση των διαδικασιών παραγωγής, στην ανταγωνιστικότητα και στην ποιότητα των προϊόντων. Τέλος με τη λειτουργία καταστήματος λιανικής πώλησης μπορεί να αναβαθμιστεί η προώθηση και παρουσία των τοπικών βιολογικών ή παραδοσιακών και ονομασίας προέλευσης προϊόντων της Τριχωνίδας, διευκολύνοντας την πρόσβαση των καταναλωτών σε αυτά και τονίζοντας την ποιοτική διαφοροποίηση τους.

4. Δείκτες επίτευξης αποτελεσμάτων:

Τα αποτελέσματα θα πρέπει να εκτιμηθούν με βάση

- τους δείκτες της ιδιωτικής οικονομίας (προστιθέμενη αξία προς σύνολο κόστους εργασίας, απόδοση ιδίων κεφαλαίων [καθαρά κέρδη ως ποσοστό του επενδυμένου κεφαλαίου]),
- με ορισμένους δείκτες προσαρμογής της τοπικής παραγωγής του αγροβιομηχανικού συμπλέγματος στις απαιτήσεις της ζήτησης (για τους δείκτες αυτούς θα έπρεπε να εκπονηθεί ειδική μελέτη λόγω της μαθηματικής τους πολυπλοκότητας),
- με δείκτες διαφοροποίησης της παραγωγής (πλήθος και ποικιλία προϊόντων, ρυθμός αύξησης τους),
- με δείκτες εφαρμογής των διαδικασιών διασφάλισης της ποιότητας (αξία παραγωγής προϊόντων διασφαλισμένης ποιότητας ως ποσοστό της συνολικής παραγωγής προϊόντων του αγρο-διατροφικού συμπλέγματος)
- με το ύψος της παραγωγής της μονάδας τυποποίησης ως ποσοστό της εγκατεστημένης δυναμικότητας,
- με το ύψος των πωλήσεων τυποποιημένων προϊόντων.

Για τον υπολογισμό των δεικτών αυτών με ακρίβεια, και άλλων που αναφέρθηκαν σε προηγούμενα τεχνικά δελτία θα πρέπει να υπάρχουν τα σχετικά αρχεία.

Προκύπτει η ανάγκη, για την αποτελεσματική διαχείριση των εξελίξεων στον αγρο-διατροφικό τομέα, να υπάρχουν βάσεις δεδομένων οι οποίες θα επιτρέπουν την ανάλυση των εν λόγω εξελίξεων και την διαμόρφωση δεικτών αποτελεσματικότητας, ώστε να είναι δυνατή η λήψη ορθών αποφάσεων σχετικά με την μελλοντική πορεία του αγρο-διατροφικού συμπλέγματος της περιοχής.

5. Εκτιμώμενο κόστος επένδυσης και ανάλυση δαπανών:

Συμβουλευτικές υπηρεσίες και τμήμα εμπορίας

Εξοπλισμός γραφείου /καταστήματος, αυτοματισμοί, τεχνολογίες επικοινωνίας κλπ 60.000 €

Σύνολο επενδύσεων 60.000 €

Ετήσιες δαπάνες προσωπικού	20.000 x14=	280.000 €
Ενοίκια		15.000 €
Συντήρηση, τρέχουσες επισκευές		10.000 €
Άλλες λειτουργικές δαπάνες κλπ.		10.000 €
Σύνολο λειτουργικών εξόδων		315.000 €

Μονάδα τυποποίησης

Μελέτες σκοπιμότητας, περιβαλλοντικών όρων, αδειοδοτήσεις 50.000 €

Κτιριακές εγκαταστάσεις (σε περίπτωση ανέγερσης – αγοράς καινούργιων) 200.000 €

Μηχανολογικός εξοπλισμός και λοιπά πάγια 300.000 €

Σύνολο επενδύσεων 550.000 €

Ετήσιες δαπάνες προσωπικού	12.000 x 14=	168.000 €
Συντήρηση, τρέχουσες επισκευές		20.000 €
Πρώτες ύλες 400.000 € x (βαθμός χρησιμοποίησης εγκατεστημένης δυναμικότητας)		
Άλλες λειτουργικές δαπάνες κλπ.		20.000 €
Σύνολο λειτουργικών εξόδων 208.000+ 400.000 x (βαθμός χρησιμοποίησης δυναμικότητας)		

6. Πηγές χρηματοδότησης της συγκεκριμένης δραστηριότητας:

Αρκετά σημαντικό τμήμα της απαιτούμενης αρχικής επένδυσης μπορεί να καλυφθεί από πόρους του Γ ΚΠΣ, οι οποίοι έχει προβλεφθεί να χρηματοδοτήσουν την ποιοτική αναβάθμιση και τη συστηματική προώθηση των προϊόντων του πρωτογενή τομέα. Ειδικότερα, οι δύο κυριότερες πηγές χρηματοδότησης της προτεινόμενης δραστηριότητας μπορεί να είναι το Ε.Π. Αγροτική Ανάπτυξη – Ανασυγκρότηση της Υπαίθρου και το Ε.Π. Ανταγωνιστικότητα. Σε ότι αφορά το Ε.Π. Αγροτική Ανάπτυξη οι βασικές πηγές εντοπίζονται: α) Στο μέτρο 7.3. για την «Εμπορία Γεωργικών Προϊόντων Ποιότητας», το οποίο μπορεί να χρηματοδοτήσει εμμέσως το κόστος παροχής από την Τριχωνίδα Α.Ε. συμβουλευτικών υπηρεσιών προς τους παραγωγούς και τις μεταποιητικές επιχειρήσεις, που θα αφορούν υπηρεσίες όπως, έρευνες αγοράς για τη διερεύνηση των δυνατοτήτων προώθησης των τοπικών αγροτικών προϊόντων σε αγορές τοπικές και ευρύτερες των τοπικών, κατάρτιση τεχνικών μελετών και μελετών σκοπιμότητας που σχετίζονται με την προώθηση στην αγορά τοπικών προϊόντων ποιότητας, σχεδιασμό νέων προϊόντων ποιότητας, σύμφωνα με τις τάσεις της ζήτησης, καθιέρωση συστημάτων διασφάλισης ποιότητας, προώθηση των τοπικών προϊόντων ποιότητας, τα οποία έχουν πιστοποιηθεί κατά ISO 9000 ή 14000, ή HACCP. β) Στο μέτρο 7.12. για «Επενδύσεις για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων πρώτης μεταποίησης και εμπορίας γεωργικών προϊόντων», το οποίο μπορεί να ενισχύσει την ίδρυση νέων μονάδων για την τοπική πρωτογενή παραγωγή όπως η προτεινόμενη και γ) στο μέτρο 4.3. «Δράσεις για την προώθηση εξαγωγών», το οποίο μπορεί να καλύψει το κόστος παροχής υπηρεσιών από τη μονάδα προς παραγωγούς για την πιστοποίηση των προϊόντων, των ερευνών αγοράς και της κατάρτισης συναφών επιχειρησιακών σχεδίων.

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα μπορεί επίσης να χρηματοδοτήσει τμήμα του κόστους της προβλεπόμενης δραστηριότητας, μέσω: α) Του μέτρου 2.5.1. για τον "Τεχνολογικό εκσυγχρονισμό των επιχειρήσεων", που μπορεί να καλύψει δαπάνες της μεταποιητικής μονάδας για ολοκλήρωση της τυποποιητικής δραστηριότητας της, μέσω της διασφάλισης της ποιότητας της παραγωγικής διαδικασίας και των προϊόντων. Οι ενισχύσεις αυτές υπόκεινται στις διαδικασίες του αναπτυξιακού νόμου 2601/98 για τον τομέα της μεταποίησης και β) Του μέτρου 2.3. για "Ενίσχυση Ιδιωτικών Επενδύσεων του Ν. 2601/98 στον Τομέα Μεταποίησης", που επίσης μπορεί να καλύψουν τμήμα του κόστους για την ανάπτυξη της μονάδας τυποποίησης. Στην ίδια κατεύθυνση και μέσω υπαγωγής στα κίνητρα του Ν.

2601/98 μπορεί να αξιοποιηθεί και το μέτρο 3.1. του ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδας για την ενίσχυση των παραγωγικών επενδύσεων της βιομηχανίας.

Συμπληρωματικά μπορεί επίσης να λειτουργήσει το μέτρο 2 της κοινοτικής πρωτοβουλίας Leader + και εφ' όσον δεν προκύπτουν κωλύματα από την ανάληψη συντονιστικού ρόλου για το πρόγραμμα στην περιοχή από την Τριχωνίδα Α.Ε, ενώ τμήμα του μισθολογικού κόστους του προσωπικού μπορεί να καλυφθεί μέσω επιδοτήσεων του ΟΑΕΔ που προέρχονται από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Απασχόληση και Επαγγελματική Κατάρτιση.

7. Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης:

Για τις συμβουλευτικές υπηρεσίες και για το τμήμα εμπορίας: Προσδιορισμός των αναγκών εξοπλισμού, αυτοματισμών γραφείου, έπιπλα κλπ. Αγορά του εξοπλισμού (4 μήνες). Ενοικίαση γραφείων και πρόσληψη του προσωπικού. Οργάνωση της εργασίας και προκαταρκτικές διευθετήσεις (3 μήνες). Συνολικός απαιτούμενος χρόνος επτά μήνες.

Για τη μονάδα τυποποίησης: Μελέτη σκοπιμότητας: προσδιορισμός της παραγωγικής δυναμικότητας της μονάδας, πίνακες χρηματικών ροών (cash flow), υπολογισμός παρούσας αξίας του επενδυτικού σχεδίου και εσωτερική απόδοση της επένδυσης, υπαγωγή σε καθεστώς ενισχύσεων (Ν.2601) αναπτυξιακών επενδύσεων (1 έτος). Τεχνική μελέτη για τον προσδιορισμό των αναγκών και συγκεκριμένων τύπων μηχανολογικού εξοπλισμού (4 μήνες). Κατασκευή κτιριακών εγκαταστάσεων (1 έτος), αγορά εξοπλισμού (4 μήνες), πρόσληψη προσωπικού (2 μήνες), δοκιμαστική λειτουργία (6 μήνες). Συνολικός χρόνος 3 έτη.

8. Συνάφεια με άλλες δραστηριότητες

Η ισχυρότερη συνέργια εντοπίζεται στη σχέση με το προτεινόμενο Κέντρο Τεχνολογίας Τροφίμων, το οποίο θα παρεμβάλλεται μεταξύ των ανωφερών δραστηριοτήτων και της μονάδας τυποποίησης και με τις επιχειρήσεις της περιοχής που θα επικεντρώσουν τις προσπάθειές τους στην παραγωγική διαδικασία και στην βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων.

Δελτίο 2.2.

Τίτλος: Οργάνωση δικτύου (cluster) του αγροτοδιατροφικού κλάδου και προώθηση δράσεων βελτίωσης της ποιότητας των παραγόμενων προϊόντων και αποτελεσματικότερης διακίνησης τους στις αγορές

Στρατηγικός άξονας: Συγκρότηση ενός πόλου ανταγωνιστικότητας γύρω από τη βιομηχανία τροφίμων

1. Περιγραφή της προτεινόμενης δραστηριότητας:

Η εν λόγω δράση θα έχει επιχειρησιακό χαρακτήρα. Τελικός στόχος της δημιουργίας του συγκεκριμένου κλαδικού cluster στην περιοχή της Τριχωνίδας είναι η δημιουργία *Brand Name* και η απόκτηση επωνυμίας ονομασίας προέλευσης για τα σημαντικότερα από πλευράς παραγωγής και ποιοτικής διαφοροποίησης προϊόντα του πρωτογενή τομέα της περιοχής της Τριχωνίδας. Η δημιουργία *Brand Name* και επωνυμιών προέλευσης Τριχωνίδας στοχεύει στην ενίσχυση του συναισθήματος εμπιστοσύνης του καταναλωτή στα προϊόντα της περιοχής. Η απόκτηση του *Brand Name* από τους παραγωγούς προϋποθέτει την εκπλήρωση συγκεκριμένων προϋποθέσεων. Οι προϋποθέσεις θα αφορούν την εφαρμογή από τις επιχειρήσεις και τους παραγωγούς των απαιτούμενων από τις αγορές διαδικασιών διασφάλισης της ποιότητας. Στο πλαίσιο αυτό το προτεινόμενο cluster θα συνεργάζεται με εξωτερικούς φορείς οι οποίοι θα πραγματοποιούν αυστηρούς ελέγχους, ώστε να επιτευχθεί η βέλτιστη και σταθερή υγειονομική, διατροφική και γευστική ποιότητα των προϊόντων της περιοχής. Η σύσταση του προτεινόμενου cluster απαντά σε τρεις ανάγκες:

- το όργανο αυτό θα διαχειρίζεται τις διαδικασίες χορήγησης του *Brand Name*. Παράλληλα, το ίδιο το cluster θα έχει σαν κύρια αποστολή το καθορισμό των κριτηρίων για την παραχώρηση του *Brand Name*.
- Με την συμμετοχή του δημοσίου, της τοπικής αυτοδιοίκησης και των παραγωγών, το συμβούλιο θα παρακολουθεί ζητήματα υγειονομικής ασφάλειας, οργανοληπτικής ποιότητας και προώθησης της τοπικής γαστρονομικής παράδοσης και θα προωθεί τις ανάλογες κατευθύνσεις προς τους φορείς του αγρό-διατροφικού συμπλέγματος της περιοχής (επιχειρήσεις, Κέντρο Τεχνολογίας Τροφίμων και γραφεία υποστήριξης).
- Την ανάγκη προβολής και στήριξης των προϊόντων της περιοχής στην εσωτερική αγορά και ανάδειξης των συγκριτικών ποιοτικών τους πλεονεκτημάτων με παράλληλη προσέγγιση καταναλωτικού κοινού υψηλών απαιτήσεων.

2. Απαιτούμενα μέσα

Τα απαιτούμενα μέσα είναι χρηματικά και θα χρησιμοποιούνται:

- Για τη διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη του cluster (ένα άτομο)
- Για την εκπόνηση μελετών τεχνικής υποστήριξης των σκοπών του cluster

- Για τη διοργάνωση εκδηλώσεων ενημέρωσης και προβολής του Brand Name
- Για τις αμοιβές των μελών του διοικητικού του Συμβουλίου

3. Τεκμηρίωση σκοπιμότητας

Η δημιουργία του cluster αποσκοπεί στην προώθηση της ποιότητας στο πλαίσιο του τοπικού αγρό-διατροφικού συμπλέγματος. Η προώθηση της ποιότητας αποτελεί την βάση για την ανάπτυξη των επιχειρήσεων της βιομηχανίας τροφίμων. Επομένως, κύρια αποστολή και λόγο ύπαρξης του εν λόγω cluster, που θα λειτουργεί ως ένα τοπικό επιχειρηματικό συμβούλιο, αποτελεί η παρακολούθηση και ως ένα βαθμό η ρύθμιση των ζητημάτων που σχετίζονται με τις ποιοτικές πτυχές των τοπικών προϊόντων. Στα πλαίσια της εν λόγω αποστολής, η δημιουργία Brand Name επιδιώκει την επίτευξη δυο στόχων:

- πρώτον, θέτει τις βάσεις για την δημιουργία μίας σχέσης εμπιστοσύνης με τον καταναλωτή, μέσω της καθιέρωσης ειδικής σήμανσης (π.χ. Προϊόν ΤΡΙΧΩΝΙΔΑ ή Ονομασία Προέλευσης Τριχωνίδας). Η ειδική σήμανση θα επιτρέψει στον καταναλωτή να αναγνωρίζει την ύπαρξη συγκεκριμένων ποιοτικών χαρακτηριστικών στο προϊόν. Σε ένα περιβάλλον γενικευμένης ανασφάλειας ως προς την υγειονομική ποιότητα των τροφίμων, η ύπαρξη και αναγνώριση από τον καταναλωτή των εν λόγω χαρακτηριστικών καθορίζει σε μεγάλο βαθμό την τελική απόφαση αγοράς του καταναλωτή. Με άλλα λόγια, η δημιουργία του Brand Name Τριχωνίδας παρέχει αναμφισβήτητα σημαντικό ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στα ποιοτικά προϊόντα της περιοχής.
- δεύτερον, επιτρέπει στους διάφορους φορείς της τοπικής ανάπτυξης να διαδραματίσουν ένα ουσιαστικό ρόλο στην ανάπτυξη των τοπικών αγρό-διατροφικών αλυσίδων. Σημαντικότερο αποτέλεσμα των συγκεκριμένων ενεργειών αποτελεί η σύνδεση της ονομασίας της Τριχωνίδας (εφόσον αυτή εμπεριέχεται στο Brand Name) με προϊόντα άριστης υγειονομικής ποιότητας. Μια τέτοια ενέργεια θα προστατεύσει τις τοπικές επιχειρήσεις ως προς τις καταστροφικές συνέπειες μιας ενδεχόμενης υγειονομικής κρίσης στα τρόφιμα.

Σε γενικές γραμμές, η δημιουργία του Cluster και (του Brand Name) ίσως να αποτελεί την ουσιαστικότερη κίνηση για την ορθολογική και αποδοτική υποστήριξη των τοπικών παραγωγών και των επιχειρήσεων του κλάδου τροφίμων και ποτών.

4. Δείκτες επίτευξης αποτελεσμάτων:

Η αποτελεσματικότητα των ενεργειών του cluster μπορεί να κρίνεται με βάση δύο απλά κριτήρια: πρώτον, τον αριθμό προϊόντων της περιοχής που θα φέρουν το Brand Name, και δεύτερον, τον αριθμό των οδηγιών και συστάσεων που εκδίδει το Συμβούλιο του και απευθύνονται προς τους παραγωγούς του αγρο-διατροφικού συμπλέγματος

5. Εκτιμώμενη ανάλυση δαπανών:

Ετήσια δαπάνη 60.000 € για την αποζημίωση των μελών του Συμβουλίου, για την εκπόνηση μελετών (τεχνική υποστήριξη στο Συμβούλιο με μελέτες και αναλύσεις) για τη διοργάνωση εκδηλώσεων και για την γραμματειακή υποστήριξη από ένα άτομο.

6. Πηγές χρηματοδότησης της συγκεκριμένης δραστηριότητας:

Με το συγκεκριμένο τρόπο που προτείνεται να λειτουργήσει η δραστηριότητα αυτή τα άμεση κόστη για την εταιρεία δεν είναι ιδιαίτερα υψηλά. Παρ' όλα αυτά όμως μπορεί να αξιοποιηθούν μια σειρά από δυνατότητες χρηματοδότησης της επένδυσης, οι οποίες μπορεί να χρηματοδοτηθούν από τις εξής πηγές: Το μέτρο 2.7.2. του ΕΠΑΝ για την Προώθηση της δικτύωσης των ΜΜΕ (Clustering), που μπορεί να καλύψει τα κόστη για την ενεργοποίηση του δικτύου και το μέτρο 4.3. του ΕΠ Αγροτική Ανάπτυξη για την προώθηση των εξαγωγών, απ' όπου μπορεί να καλυφθεί το κόστος αναγνώρισης και πιστοποίησης των προϊόντων, ως Προϊόντα Ονομασίας Προέλευσης, Ειδικά Παραδοσιακά Προϊόντα Εγγυημένα και Προϊόντα Γεωγραφικής Ένδειξης, καθώς και το κόστος εκπόνησης ολοκληρωμένων επιχειρησιακών σχεδίων προβολής και προώθησης των τοπικών προϊόντων σε ξένες αγορές.

7. Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

Προσδιορισμός των ιδιοτήτων των ατόμων που θα αποτελούν το Συμβούλιο (3 μήνες). Συγκρότηση και οργάνωση των εργασιών (3 μήνες).

8. Συνάφεια με άλλες δραστηριότητες:

Η ίδρυση του Συμβουλίου εντάσσεται στην γενικότερη δυναμική δημιουργίας υποστηρικτικών δομών για την βιομηχανία τροφίμων της περιοχής. Εν τούτοις, η συνεργασία του Συμβουλίου τόσο με το Κέντρο τεχνολογίας όσο και με το Κέντρο τυποποίησης και εμπορίας τοπικών προϊόντων είναι απαραίτητη για την λειτουργικότητα και την αποδοτικότητα των συγκεκριμένων ενεργειών.

Δελτίο 2.3.

Τίτλος: Δημιουργία Κέντρου Τεχνολογίας Τροφίμων και Εργαστηρίου εξυπηρέτησης βιομηχανιών τροφίμων και ποτών.

Στρατηγικός άξονας: Συγκρότηση ενός πόλου ανταγωνιστικότητας γύρω από τη βιομηχανία τροφίμων

1. Περιγραφή της προτεινόμενης δραστηριότητας:

Το Κέντρο θα προσφέρει υπηρεσίες οργάνωσης και τεχνικής υποστήριξης σε θέματα Ποιότητας, Περιβάλλοντος και Ασφάλειας. Θα απευθύνεται σε οργανισμούς και επιχειρήσεις του κλάδου τροφίμων και ποτών και θα συμβάλει στην τεχνολογική ανάπτυξή τους. Θα έχει ως βάση του το Αγρίνιο, αλλά θα απευθύνεται στην ευρύτερη περιοχή.

Αναλυτικότερα, οι προσφερόμενες υπηρεσίες θα είναι οι ακόλουθες:

1. Υποστήριξη νέων διαδικασιών μεταποίησης τροφίμων ή βελτίωση των ήδη εγκατεστημένων.
2. Ανάπτυξη νέων προϊόντων ή βελτίωση ήδη υπαρχόντων ανάλογα με τους στόχους των ενδιαφερόμενων πελατών.
3. Ανάλυση των φυσικών και λειτουργικών παραμέτρων των τροφίμων για να διερευνηθεί η καταλληλότητά τους για νέες χρήσεις.
4. Χημική ανάλυση των συστατικών των τροφίμων με σκοπό τη πιστοποίηση τους. Διερεύνηση της συμβατότητας των χαρακτηριστικών τους με τα όρια των προδιαγραφών που θέτουν οι Κοινοτικοί κανονισμοί.
5. Οργανοληπτικές εξετάσεις προϊόντων με τη χρήση διεθνώς παραδεκτών μεθόδων και αξιολόγηση των αποτελεσμάτων με τη χρήση υψηλής αξιοπιστίας στατιστικών μεθόδων.
6. Μικροβιολογικές αναλύσεις τροφίμων για να διαπιστωθεί εάν πληρούν τις προδιαγραφές υγιεινής που καθορίζονται από τους Κοινοτικούς Κανονισμούς.
7. Μελέτες οργάνωσης και ελέγχου της παραγωγής σε νέες βιομηχανικές μονάδες ή γραμμές παραγωγής τροφίμων ή βελτίωση της απόδοσης ήδη υπαρχόντων.
8. Υποστήριξη για την ανάπτυξη της Διαχείρισης Ολικής Ποιότητας (Total Quality Management).
9. Ανάπτυξη, τεκμηρίωση και εγκατάσταση Συστήματος Διαχείρισης Ποιότητας σύμφωνα με τα πρότυπα ISO 9000 και EN 45000. Αναβάθμιση στο νέο πρότυπο Συστημάτων Ποιότητας πιστοποιημένων με το ISO 9001. Οργάνωση Ποιοτικού Ελέγχου και Στατιστικού Ποιοτικού Ελέγχου (SPC) - ανάπτυξη και εγκατάσταση δεικτών ποιοτικής απόδοσης. Αξιολόγηση Συστήματος Διαχείρισης Ποιότητας. Επιθεωρήσεις στην εταιρεία ή στους προμηθευτές της.

10. Εκπαίδευση στελεχών μονάδων παραγωγής τροφίμων στην εφαρμογή μεθόδων που αναφέρονται στο Στατιστικό Έλεγχο της Παραγωγικής Διαδικασίας (Statistical Process Control) και στο Στατιστικό Ποιοτικό Έλεγχο (Statistical Quality Control).
11. Μελέτες και εφαρμογές συστημάτων διασφάλισης ποιότητας σε βιομηχανικές μονάδες παραγωγής τροφίμων που αφορούν κυρίως την ασφάλεια και την υγιεινή των παραγομένων προϊόντων. Οργάνωση των εργαστηρίων που απαιτούνται στις μονάδες αυτές. Αναλυτικότερα: Ανάλυση Επικινδυνότητας και Κρίσιμα Σημεία Ελέγχου (HACCP). Αφορά στις Βιομηχανίες Τροφίμων και Ποτών, στην Μαζική Εστίαση και στον Αγροτικού Τομέα. Περιλαμβάνει (α) Εκπόνηση μελέτης ειδικής νομοθεσίας, (β) Εισαγωγή συστήματος Ανάλυσης Κινδύνων και προσδιορισμού των Κρισίμων Σημείων Ελέγχου - HACCP - σύμφωνα με τα πρότυπα ELOT 1416, AGRO1, εφαρμογή της οδηγίας 93/43 ΕΟΚ και της ΥΑ 487/2000 (δ) Υποστήριξη εφαρμογής καλής βιομηχανικής πρακτικής (GMP), (ε) Θεσμοθέτηση προληπτικών μέτρων και ελέγχων των κρισίμων σημείων, (στ) Υποστήριξη για την πλήρη εφαρμογή του συστήματος, υποστήριξη στην Πιστοποίηση HACCP, (ζ) Εισαγωγή Οργανοληπτικών Αναλύσεων.
12. Οργάνωση Παραγωγής. Συντήρηση μηχανολογικού εξοπλισμού - ανάπτυξη διαδικασιών και εφαρμογή προγραμμάτων προληπτικής συντήρησης.

2. Απαιτούμενοι πόροι και μέσα:

- Ενοικίαση κτιριακών εγκαταστάσεων 120 – 180 τ.μ.
 - Εξειδικευμένα επιστημονικά μηχανήματα χημικών αναλύσεων
 - Πλήρης εξοπλισμός σε μηχανήματα αυτοματισμού γραφείου, επικοινωνίας, επεξεργασίας της πληροφορίας, γραφεία και λοιπά έπιπλα
- **Απαιτούμενο προσωπικό**

Σε πλήρη ανάπτυξη το Κέντρο θα απαιτήσει πέντε (5) άτομα προσωπικό των εξής ειδικοτήτων:

Ένας (1) Χημικός Μηχανικός PhD με πενταετή εμπειρία στον σχεδιασμό και την λειτουργία εγκαταστάσεων υψηλής επικινδυνότητας ως επιστημονικός διευθυντής, ένας (1) Χημικός Μηχανικός με μεταπτυχιακές σπουδές και γνώσεις σχετικά με συστήματα HACCP, Διαχείριση Ποιότητας, Ποιοτικό Έλεγχο και Υλικά Συσκευασίας

Τροφίμων. Ένας (1) βοηθός Χημικός μηχανικός και ένας (1) βοηθός Τεχνολόγος Τροφίμων ΤΕΙ, μία (1) γραμματεύς.

3. Τεκμηρίωση σκοπιμότητας και εφικτότητας:

Η έρευνα και η καινοτομία, η ποιότητα και η πιστοποίηση, αποκτούν αυξανόμενη σημασία για την βιομηχανία τροφίμων και ποτών. Αποσκοπούν στην προσαρμογή των επιχειρήσεων στα νέα δεδομένα του ανταγωνισμού: στην κατάκτηση της αγοράς, στην διαφοροποίηση των προϊόντων, στην ανάγκη κατάκτησης νέων αγορών (ιδιαίτερα αγορών του εξωτερικού), στην ικανοποίηση των αυξημένων απαιτήσεων του καταναλωτή, στην εύρεση νέων παραγωγικών διαδικασιών (αύξηση της απόδοσης του κεφαλαίου ή μείωση του κόστους). Στην περιοχή του Αγρινίου και της λίμνης Τριχωνίδας, η απουσία επιστημονικής υποστήριξης των παραγωγών της βιομηχανίας τροφίμων αποτελεί σημαντικό εμπόδιο στην ουσιαστική ανάπτυξη του κλάδου. Η παραπάνω άποψη διαμορφώθηκε με βάση την γνώμη επιχειρηματιών της περιοχής, αλλά και των λοιπών παραγωγικών και θεσμικών φορέων με τους οποίους πραγματοποιήθηκαν συνεντεύξεις κατά τη φάση ανάλυσης της υφιστάμενης κατάστασης. Η δημιουργία του Κέντρου θα επιτρέψει στις επιχειρήσεις της περιοχής (τυρό-γαλακτοκομικές, τυποποίησης ελαίων και ελαιόλαδου, κτηνοτροφικές μονάδες κλπ) να ανταποκριθούν στις σύγχρονες απαιτήσεις των εμπορικών επιχειρήσεων (π.χ μεγάλες αλυσίδες super market) αλλά και των καταναλωτών. Παράλληλα, η δημιουργία του Κέντρου θέτει τις απαραίτητες βάσεις για την συγκρότηση ενός ορθά οργανωμένου και δυναμικού πόλου ανταγωνιστικότητας γύρω από την βιομηχανία τροφίμων στα πρότυπα των πετυχημένων αγρό-βιομηχανικών συμπλεγμάτων της Ιταλίας. Η πιστοποίηση, η διαχείριση ολικής ποιότητας, η ανάλυση επικινδυνότητας και οι λοιπές σύγχρονοι μέθοδοι διαχείρισης της παραγωγικής διαδικασίας, απαιτούν και την ορθή εφαρμογή της τεχνολογίας και την ορθή χρήση του μηχανικού εξοπλισμού. Το Κέντρο Τεχνολογικής Υποστήριξης θα είναι σε θέση να βοηθήσει τις επιχειρήσεις τροφίμων της περιοχής να αντιμετωπίσουν τα σχετικά προβλήματα.

4. Δείκτες επίτευξης αποτελεσμάτων:

Ως δείκτες υλοποίησης για τις επιδόσεις του Κέντρου θα πρέπει να θεωρηθούν ορισμένοι δείκτες της ιδιωτικής οικονομίας, σε συνδυασμό με ορισμένα κοινωνικά κριτήρια:

- Η απόδοση των ιδίων κεφαλαίων (καθαρά κέρδη % των ιδίων κεφαλαίων)

- Η προστιθέμενη αξία (ήτοι το άθροισμα των εισοδημάτων που θα δημιουργεί το Κέντρο με την δραστηριότητά του) ως ποσοστό του συνολικού επενδεδυμένου κεφαλαίου
- Ο αριθμός των θέσεων εργασίας

Ως δείκτες υλοποίησης των γενικότερων ωφελειών από την λειτουργία του Κέντρου θα πρέπει να θεωρηθούν

- Ο αριθμός των γνωμοδοτήσεων σε σχέση με την ποιότητα των προϊόντων, ο αριθμός των μικροβιολογικών εξετάσεων, των χημικών αναλύσεων ή των οργανοληπτικών χαρακτηριστικών των προϊόντων κλπ
- Ο αριθμός των πιστοποιήσεων που πραγματοποιήθηκαν με την βοήθεια ή χάρη στην δραστηριότητα του Κέντρου, ο αριθμός των συστημάτων ελέγχου HACCP που εγκαταστάθηκαν με την βοήθεια του Κέντρου, ο αριθμός των γνωμοδοτήσεων σε σχέση με την προμήθεια, την μετατροπή ή την συντήρηση του μηχανολογικού εξοπλισμού των επιχειρήσεων που πραγματοποιήθηκαν με τις συμβουλευτικές υπηρεσίες του Κέντρου κλπ

5. Εκτιμώμενο κόστος επένδυσης και ανάλυση δαπανών:

Μηχανολογικός και εργαστηριακός εξοπλισμός		90.000 €
Εξοπλισμός γραφείου, αυτοματισμοί, τεχνολογίες επικοινωνίας κλπ		20.000 €
<i>Σύνολο επενδύσεων</i>		<i>110.000 €</i>
Ετήσιες δαπάνες προσωπικού	10.000 x14=	140.000 €
Πρώτες και βοηθητικές ύλες	50 € ανά παραγγελία	
Συντήρηση, τρέχουσες επισκευές		10.000 €
Ενοίκια άλλες λειτουργικές δαπάνες κλπ.		30.000 €
<i>Σύνολο λειτουργικών εξόδων</i>	<i>180.000+50 x (αριθμός παραγγελιών)</i>	<i>..... €</i>

6. Πηγές χρηματοδότησης της συγκεκριμένης δραστηριότητας:

Το προτεινόμενο Κέντρο Τεχνολογίας Τροφίμων και το εργαστήριο μπορεί να χρηματοδοτηθούν από ένα ευρύ φάσμα διαθέσιμων χρηματοδοτήσεων του Γ' ΚΠΣ, ανάλογα και με τη χρονική συγκυρία ενεργοποίησης της επένδυσης και το σχήμα συνεργασίας που θα την προωθήσει. Ειδικότερα, το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα μπορεί μέσω των ενισχύσεων που υπόκεινται στις διαδικασίες του αναπτυξιακού νόμου 2601/98 και συγκεκριμένα του μέτρου 2.5.1. για τον "Τεχνολογικό εκσυγχρονισμό των επιχειρήσεων", να χρηματοδοτήσει την οργάνωση εργαστηρίου ποιότητας. Επίσης, μέσω του μέτρου 7.12. «Επενδύσεις για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων πρώτης μεταποίησης και εμπορίας γεωργικών προϊόντων» του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αγροτική Ανάπτυξη – Ανασυγκρότηση της Υπαίθρου, μπορεί να καλυφθεί το κόστος επενδύσεων προϋπολογισμού, έως 100 εκατομμυρίων δραχμών, οι οποίες, όπως η προτεινόμενη, αποσκοπούν στη διασφάλιση των όρων υγιεινής και προστασίας της δημόσιας υγείας.

Σε περίπτωση που το εργαστήριο και το προτεινόμενο Κέντρο αναπτυχθεί από την Τριχωνίδα σε συνεργασία με κάποιο ακαδημαϊκό ή ερευνητικό κέντρο, τότε το κόστος μπορεί να καλυφθεί και μέσω του μέτρου 4.2.2 του ΕΠΑΝ που αφορά την «Ανάπτυξη ερευνητικών κέντρων με τη συμμετοχή χρηστών – Υποστήριξη εργαστηρίων που συνεργάζονται με επιχειρήσεις και χρήστες έρευνας».

7. Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης:

Εκπόνηση μελέτης για το μέγεθος της δυνητικής ζήτησης, ώστε να προσδιοριστεί το μέγεθος της παραγωγικής δυναμικότητας (capacity) του Κέντρου Τεχνολογίας. (6 μήνες). Πρόσληψη ενός βασικού στελέχους για τον προσδιορισμό των αναγκών σε μηχανικό / τεχνολογικό εξοπλισμό. Εκπόνηση σχετικής μελέτης (6 μήνες). Αγορά του εξοπλισμού (6 μήνες). Παράλληλα, ενοικίαση γραφείων και πρόσληψη του λοιπού προσωπικού. Δοκιμαστική λειτουργία (3 μήνες). Συνολικός απαιτούμενος χρόνος 2 έτη.

8. Συνάφεια με άλλες δραστηριότητες:

Συνάφεια υπάρχει με όλες τις οριζόντιες ενέργειες στήριξης της αγρο-διατροφικής αλυσίδας της περιοχής και ιδιαίτερα με τη δημιουργία γραφείου τεχνολογικής υποστήριξης και προώθησης των διαδικασιών διασφάλισης της ποιότητας, που θα αναπτυχθεί στο πλαίσιο του κέντρου τυποποίησης και εμπορίας βιολογικών και τοπικών παραδοσιακών προϊόντων και προϊόντων ονομασίας προέλευσης της περιοχής Τριχωνίδας. Η ουσιαστική και μέχρι σήμερα απύσχα επιστημονική στήριξη που θα παρέχει το Κέντρο Τεχνολογίας Τροφίμων θα επιτρέψει μεταξύ άλλων:

- τη βελτίωση των ποιοτικών χαρακτηριστικών των προϊόντων (οργανοληπτική και υγειονομική ποιότητα)
- την προώθηση της διαφοροποίησης των προϊόντων
- τη σημαντική βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των τοπικών επιχειρήσεων
- την άνθηση του κλάδου στην περιοχή
- τη μεταφορά της εν λόγω δυναμικής στις ανωφερείς και κατωφερείς δραστηριότητες του πρωτογενή τομέα, της διανομής και της εμπορίας
- την προσαρμογή των δραστηριοτήτων του αγρό – διατροφικού συμπλέγματος στις αυξημένες απαιτήσεις των διεθνοποιημένων σύγχρονων αγορών
- τη δυνατότητα εξαγωγής προϊόντων υψηλών ποιοτικών χαρακτηριστικών κυρίως στις ευρωπαϊκές αγορές
- στην αύξηση της απασχόλησης και της ευημερίας στην περιοχή.

Δελτίο 2.4.

Τίτλος: Δημιουργία μονάδας συλλογής και διακίνησης γάλακτος προς τις τυροκομικές μονάδες.

Στρατηγικός άξονας: Συγκρότηση ενός πόλου ανταγωνιστικότητας γύρω από τη βιομηχανία τροφίμων

1. Περιγραφή της προτεινόμενης δραστηριότητας:

Η προτεινόμενη δραστηριότητα κατευθύνεται στην ανάπτυξη μιας μονάδας συλλογής γάλακτος και προ-επεξεργασίας, ώστε να μειωθεί το κόστος της πρώτης ύλης των τυροκομείων και να υπάρξει τυποποίηση. Η μονάδα θα αποτελείται από κτιριακές εγκαταστάσεις, μηχανολογικό εξοπλισμό τελευταίας τεχνολογίας, και οχήματα που θα μεταφέρουν την πρώτη ύλη. Θα χρησιμοποιήσει όλες τις οικονομίες συγκέντρωσης που προσφέρει η αστική περιοχή του Αγρινίου και θα διαθέτει σύγχρονο βιολογικό καθαρισμό. Η τυποποίηση θα αποσκοπεί στην προσαρμογή της πρώτης ύλης (του γάλακτος για τα τυροκομεία) στους κανόνες υγειονομικής ποιότητας, τον έλεγχο της ετερογένειας του γάλακτος και την κωδικοποίηση των παραγωγικών πρακτικών. Η μονάδα θα χρησιμοποιεί υπηρεσίες του Κέντρου Τεχνολογίας Τροφίμων και του Εργαστηρίου, θα περιλαμβάνει επίσης ένα τμήμα προμηθειών και ένα λογιστήριο.

Η μονάδα αυτή θα αναλάβει τη διαπραγμάτευση και την προμήθεια από τους κτηνοτρόφους της ευρύτερης περιοχής της Τριχωνίδας γάλακτος με τήρηση συγκεκριμένων προδιαγραφών, όσον αφορά την ποιότητα, τη μεταφορά και τη χρονική συνέπεια παράδοσης. Παράλληλα, θα αναλάβει την τροφοδοσία των τυροκομείων της Αιτωλοακαρνανίας με σταθερής ποιότητας πρώτη ύλη, εξασφαλίζοντας ταυτόχρονα μέσω των οικονομιών κλίμακας και έλεγχο του κόστους σε συνάρτηση με την ποιότητα του γάλακτος που θα συλλέγει και διακινεί.

2. Απαιτούμενα μέσα

- Διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου.
- Κατασκευή ή ενοικίαση και βελτίωση κτιριακών εγκαταστάσεων με βιολογικό καθαρισμό.
- Προμήθεια και εγκατάσταση νέου μηχανολογικού εξοπλισμού διατήρησης, επεξεργασίας / παστερίωσης γάλακτος, καθώς και λογισμικού πληροφορικής και εξοπλισμού εργαστηρίων ελέγχου.
- Αγορά δύο τουλάχιστον ειδικών καινούριων οχημάτων για τη μεταφορά γάλακτος προς το χώρο της αποθήκευσης και της τυποποίησης.
- Γενικά έξοδα, αμοιβές μηχανικών και συμβούλων, δαπάνες για μελέτες σκοπιμότητας.

τητας, απόκτηση διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και αδειών.

- Απόκτηση διπλωμάτων πιστοποιητικών ποιότητας από αρμόδιους φορείς (ISO 14001, HACCP, κλπ).
- Αγορά τηλεφωνικών εγκαταστάσεων, αυτοματισμών γραφείων, δικτύων ενδοεπικοινωνίας, ηλεκτρονικών υπολογιστών, λογισμικού και συστημάτων ασφαλείας των εγκαταστάσεων.
- Απαιτούμενο προσωπικό: 1 μηχανικός, 2 τεχνολόγοι τροφίμων ΤΕΙ, 2 οδηγοί, 6 εργάτες / τεχνίτες.

3. Τεκμηρίωση σκοπιμότητας

Η εξειδίκευση των παραγωγών στα τελικά στάδια της παραγωγής αποτελεί ενδιαφέρουσα προοπτική. Στην περίπτωση των τυροκομικών μονάδων, θα μπορούσε να εξωτερικευτεί η συλλογή του γάλακτος. Η προτεινόμενη μονάδα θα συμβάλλει στην βελτίωση των παραγωγικών διαδικασιών των τοπικών επιχειρήσεων, αναλαμβάνοντας την διαχείριση συγκεκριμένων τμημάτων της παραγωγής (αποθήκευση της πρώτης ύλης, τυποποίηση) και επιτρέποντας κατ' αυτόν τον τρόπο την εξειδίκευση των παραγωγικών μονάδων στα τελικά στάδια επεξεργασίας ή στην παραγωγή προϊόντων με μεγαλύτερη προστιθέμενη αξία. Η μείωση του κόστους και η βελτίωση της ποιότητας των ενδιάμεσων αναλώσεων θα προέλθει από την επεξεργασία της πρώτης ύλης. Θα επιτευχθεί έτσι προσαρμογή των τυροκομικών προϊόντων στις ιδιαίτερες ανάγκες της κατανάλωσης, θα διευκολυνθεί σημαντικά η ανάπτυξη της ολοκληρωμένης διαχείρισης και η ανάπτυξη συνεργιών και δικτυώσεων μεταξύ επιχειρήσεων της περιοχής.

4. Δείκτες επίτευξης αποτελεσμάτων

Ως δείκτες υλοποίησης για τις επιδόσεις της Μονάδας θα πρέπει να θεωρηθούν ορισμένοι δείκτες της ιδιωτικής οικονομίας, σε συνδυασμό με ορισμένα κοινωνικά κριτήρια:

- Η απόδοση των ιδίων κεφαλαίων (καθαρά κέρδη % των ιδίων κεφαλαίων)
- Η προστιθέμενη αξία (ήτοι το άθροισμα των εισοδημάτων που θα δημιουργεί το Κέντρο με την δραστηριότητά του) ως ποσοστό του συνολικού επενδυμένου κεφαλαίου
- Ο αριθμός των θέσεων εργασίας

Ως δείκτες υλοποίησης των γενικότερων ωφελειών από την λειτουργία της Μονάδας Κέντρου θα πρέπει να θεωρηθούν

- Το ύψος της παραγωγής γάλακτος που θα συλλέγει και θα επεξεργάζεται η Μονάδα ως ποσοστό της συνολική παραγωγής γάλακτος που διατίθεται για την παραγωγή τυριών στην περιοχή.
- Η μείωση του κόστους παραγωγής στην πρώτη ύλη των τυροκομείων που θα προμηθεύονται τυποποιημένο γάλα από την Μονάδα.
- Ο αριθμός των πελατών της Μονάδας και το ύψος της παραγωγής τους ως ποσοστό της συνολικής παραγωγής τυριών στην περιοχή.

5. Εκτιμώμενο κόστος επένδυσης και ανάλυση δαπανών

Μελέτες σκοπιμότητας, περιβαλλοντικών όρων, αδειοδοτήσεις		50.000 €
Κτιριακές εγκαταστάσεις (σε περίπτωση ανέγερσης – αγοράς καινούργιων)		200.000 €
Μηχανολογικός εξοπλισμός και λοιπά πάγια		500.000 €
Σύνολο επενδύσεων		850.000 €
Ετήσιες δαπάνες προσωπικού	12.000 x 14=	168.000 €
Συντήρηση, τρέχουσες επισκευές		20.000 €
Πρώτες ύλες	500.000 € x (βαθμός χρησιμοποίησης εγκατεστημένης δυναμικότητας)	
Άλλες λειτουργικές δαπάνες κλπ.		40.000 €
Σύνολο λειτουργικών εξόδων	228.000+ 500.000 x (βαθμός χρησιμοποίησης δυναμικότητας)	

6. Πηγές χρηματοδότησης της συγκεκριμένης δραστηριότητας:

Πέρα από τις δυνατότητες χρηματοδότησης της επένδυσης, μέσω μακροπρόθεσμου τραπεζικού δανεισμού, το κόστος ανάπτυξης της προτεινόμενης μονάδας μπορεί να καλυφτεί από πόρους του Επιχειρησιακού Προγράμματος Ανταγωνιστικότητα για την ενίσχυση ιδιωτικών επενδύσεων στον τομέα της μεταποίησης (μέτρο

2.3.) σύμφωνα και με τις διαδικασίες του Ν. 2601/98. Επίσης, τμήματα της επένδυσης μπορούν να ενταχθούν στο Ε.Π. Αγροτική Ανάπτυξη και συγκεκριμένα στα μέτρα 7.12. (Επενδύσεις για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων πρώτης μεταποίησης και εμπορίας γεωργικών προϊόντων) που προβλέπουν για την ίδρυση νέων μονάδων σε περιοχές που δεν υπάρχει επαρκής μεταποιητική δραστηριότητα για την τοπική πρωτογενή παραγωγή και στο μέτρο 7.3. «Εμπορία γεωργικών προϊόντων», απ' όπου μπορεί να καλυφτεί το κόστος εγκατάστασης συστήματος διασφάλισης ποιότητας στους γαλακτοπαραγωγούς που θα προμηθεύουν τη μονάδα. Τέλος και η πρωτοβουλία Leader +, μπορεί συμπληρωματικά να καλύψει ένα σημαντικό τμήμα της αρχικής επένδυσης σε πάγιο εξοπλισμό, εφ' όσον συνδυαστεί και με τις ανάγκες των κτηνοτρόφων της περιοχής.

7. Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης:

- Μελέτη σκοπιμότητας, αδειοδοτήσεις (1 έτος) Μήνας 1 - 12,
- Ανεύρεση, επισκευή / κατασκευή κτιριακών εγκαταστάσεων, βιολογικός καθαρισμός (1 έτος) Μήνας 6 - 18.
- Προμήθεια και εγκατάσταση μηχανολογικού εξοπλισμού, λογισμικού πληροφορικής και εξοπλισμού των εργαστηρίων (9 μήνες) Μήνας 15 - 24.
- Αγορά ειδικών καινούριων οχημάτων αναγκαίων για τη μεταφορά γάλακτος προς το χώρο της αποθήκευσης και της τυποποίησης (3 μήνες), Μήνας 21 - 24
- Απόκτηση διπλωμάτων πιστοποιητικών ποιότητας από αρμόδιους φορείς (ISO 14001, HACCP, κλπ) (9 μήνες), Μήνας 18 - 27
- Αγορά αυτοματισμών γραφείων, δικτύων ενδοεπικοινωνίας, ηλεκτρονικών υπολογιστών, λογισμικού και συστημάτων ασφαλείας των εγκαταστάσεων (3 μήνες), Μήνας 24 - 27
- Πρόσληψη προσωπικού και δοκιμαστική λειτουργία (6 μήνες) Μήνας 24 - 30.
- Συνολικός χρόνος 2½ έτη.

8. Συνάφεια με άλλες δραστηριότητες:

Η Μονάδα θα αναλάβει τον ρόλο ενός κρίσιμου κρίκου στην αγρο-διατροφική αλυσίδα τυροκομικών, διότι θα μεταβιβάζει στους κτηνοτρόφους τις απαιτήσεις της σύγχρονης αγοράς και θα τους ωθεί έτσι σε αναδιάρθρωση και αναβάθμιση των παραγωγικών διαδικασιών. Επίσης, θα μειώσει το κόστος παραγωγής της πρώτης ύλης των τυροκομείων. Θα προμηθεύει πρώτη ύλη στο προτεινόμενο τυροκομείο και θα χρησιμοποιεί τις υπηρεσίες του Κέντρου Τεχνολογίας Τροφίμων με το οποίο θα βρίσκεται σε άμεση συνέργια. Το ίδιο ισχύει και με το κέντρο τυποποίησης και εμπορίας βιολογικών και τοπικών παραδοσιακών προϊόντων και προϊόντων ονομασίας προέλευσης της περιοχής Τριχωνίδας, κυρίως σε ότι αφορά την παρακολούθηση των τάσεων της αγοράς και των ποιοτικών προδιαγραφών για τα γαλακτομικά προϊόντα.

Δελτίο 2.5.

Τίτλος: Δημιουργία πρότυπης τυροκομικής μονάδας

Στρατηγικός άξονας: Συγκρότηση ενός πόλου ανταγωνιστικότητας γύρω από τη βιομηχανία τροφίμων

1. Περιγραφή της προτεινόμενης δραστηριότητας:

Η συγκεκριμένη μονάδα θα λειτουργεί χρησιμοποιώντας μόνο φρέσκο παστεριωμένο, τυποποιημένο γάλα που θα προμηθεύεται από την Μονάδα Συλλογής και Τυποποίησης Γάλακτος, θα παράγει παραδοσιακά Ελληνικά τυριά ανώτερης ποιότητας και εφ' όσον δημιουργηθεί και το Brand Name της περιοχής, τυρί ονομασίας προέλευσης Τριχωνίδας ή Αγρινίου. Στόχος θα είναι να εξάγει τα προϊόντα της στις μεγαλύτερες και απαιτητικότερες αγορές του κόσμου, ενώ θα απευθύνεται και στην εγχώρια αγορά, ιδιαίτερα αυτήν των μεγάλων αλυσίδων διανομής. Οι εγκαταστάσεις θα βρίσκονται στην περιφέρεια της πόλης του Αγρινίου και θα διαθέτουν σύγχρονη γραμμή παραγωγής που θα λειτουργεί κάτω από άριστες συνθήκες καθαριότητας, υγιεινής και ασφάλειας της εργασίας. Εφ' όσον η συγκεκριμένη δράση ενταχθεί στο επιχειρησιακό σχεδιασμό της Τριχωνίδα Α.Ε. στόχος της θα πρέπει να είναι να καταστεί το προτεινόμενο τυροκομείο το πλέον σύγχρονο στη δυτική Ελλάδα και να αξιοποιήσει και ενισχύσει το τοπικό κτηνοτροφικό δυναμικό.

2. Απαιτούμενα μέσα και πόροι

Τα προϊόντα θα παρασκευάζονται από γάλα προερχόμενο από την Μονάδα Συλλογής και Τυποποίησης Γάλακτος, επομένως αποκλειστικά και μόνο από τον νομό Αιτωλοακαρνανίας. Οι εγκαταστάσεις του τυροκομείου θα χρειαστούν χώρο περίπου 6 χιλιάδων τετραγωνικών μέτρων και θα περιλαμβάνουν τα πλέον σύγχρονα μηχανήματα παραλαβής πρώτων υλών, παραγωγής και τυποποίησης τυροκομικών προϊόντων. Το τυροκομείο θα χρησιμοποιεί τις υπηρεσίες του Κέντρου Τεχνολογίας Τροφίμων το οποίο θα λειτουργεί επίσης από την Τριχωνίδα Α.Ε. και θα έχει αναπτύξει όλους τους μηχανισμούς ποιοτικού ελέγχου γάλακτος και τυροκομικών προϊόντων. Οι επενδύσεις παραγωγής και τυποποίησης θα είναι σημαντικές και με βάση τα πρότυπα που ακολουθούνται από τις σύγχρονες μεγάλες τυροκομικές μονάδες θα ανέρχονται σε 2,3 εκατομμύρια Ευρώ, η δε συνολική επένδυση θα είναι της τάξης των 3 εκατομμυρίων Ευρώ.

Τα απαιτούμενα μέσα αναλυτικότερα έχουν ως εξής:

- Αγορά οικοπέδου και διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου,
- Κατασκευή κτιριακών εγκαταστάσεων, με βιολογικό καθαρισμό

- Προμήθεια και εγκατάσταση νέου μηχανολογικού εξοπλισμού, λογισμικού πληροφορικής και εξοπλισμού των εργαστηρίων,
- Αγορά ειδικών καινούριων οχημάτων αναγκαίων για τη μεταφορά γαλακτοκομικών προϊόντων από και προς τους χώρους αποθήκευσης, παραγωγής και τυποποίησης,
- Γενικά έξοδα, αμοιβές μηχανικών και συμβούλων, δαπάνες για μελέτες σκοπιμότητας, απόκτηση διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και αδειών,
- Απόκτηση διπλωμάτων πιστοποιητικών ποιότητας από αρμόδιους φορείς (ISO 14001, HACCP, κλπ),
- Αγορά αυτοματισμών γραφείων, δικτύων ενδοεπικοινωνίας, ηλεκτρονικών υπολογιστών, λογισμικού και συστημάτων ασφαλείας των εγκαταστάσεων,
- Απαιτούμενο προσωπικό: 2 μηχανικοί, 4 τεχνολόγοι τροφίμων ΤΕΙ, 2 οδηγοί, 4 ειδικευμένοι εργάτες, 10 εργάτες / τεχνίτες, 4 άτομα διοικητικό προσωπικό.

3. Τεκμηρίωση σκοπιμότητας

Στην περιοχή της Τριχωνίδας υπάρχει μεγάλη παράδοση στην παραγωγή τυριών υψηλής ποιότητας που αν και δημοφιλή στην εσωτερική αγορά δεν έχουν ακόμα κατακτήσει επώνυμη θέση και η παραγωγή τους παραμένει σε σχετικά χαμηλό όγκο, λόγω αντίστοιχης χαμηλής δυναμικότητας των τυροκομείων της περιοχής. Αποτέλεσμα αυτού του γεγονότος είναι ότι μεγάλο μέρος της ντόπιας παραγωγής γάλακτος διοχετεύεται εκτός περιοχής και νομού, ενώ η παραγωγή γαλακτοκομικών προϊόντων θα μπορούσε να ενισχυθεί περαιτέρω. Το προτεινόμενο τυροκομείο θα έχει προδιαγραφές σύγχρονης μονάδας και εμμέσως θα αποτελέσει το πρότυπο το οποίο θα μπορούν να ακολουθήσουν και όλοι οι άλλοι παραγωγοί γαλακτοκομικών προϊόντων που δραστηριοποιούνται στην περιοχή και να ενισχύσει τις συνέργειες και συνεργασίες μεταξύ τους με στόχο μεγαλύτερα μερίδια αγοράς για τα τυριά της περιοχής. Παράλληλα η μονάδα αυτή λόγω των ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων και της θετικής φήμης των τυριών της περιοχής μπορεί γρήγορα να πετύχει υψηλούς ρυθμούς πωλήσεων, αποσβένοντας σε βραχύ διάστημα την αρχική επένδυση και αποφέροντας σημαντικά κέρδη στην Τριχωνίδα Α.Ε.

4. Δείκτες επίτευξης αποτελεσμάτων

Ως δείκτες υλοποίησης για τις επιδόσεις της Μονάδας θα πρέπει να θεωρηθούν οι παρακάτω δείκτες της ιδιωτικής οικονομίας:

- Η απόδοση των ιδίων κεφαλαίων (καθαρά κέρδη % των ιδίων κεφαλαίων)
- Η προστιθέμενη αξία (ήτοι το άθροισμα των εισοδημάτων που θα δημιουργεί το Κέντρο με την δραστηριότητά του) ως ποσοστό του συνολικού επενδυμένου κεφαλαίου

5. Εκτιμώμενο κόστος επένδυσης και ανάλυση δαπανών

Μελέτες σκοπιμότητας, περιβαλλοντικών όρων, αδειοδοτήσεις	50.000 €
Κτιριακές εγκαταστάσεις (σε περίπτωση ανέγερσης – αγοράς καινούργιων)	250.000 €
Μηχανολογικός εξοπλισμός	2.300.000 €
Αυτοκίνητα και λοιπά πάγια	200.000 €
<i>Σύνολο επενδύσεων</i>	<i>2.800.000 €</i>
Ετήσιες δαπάνες προσωπικού	$50.000 \times 14 = 700.000 \text{ €}$
Συντήρηση, τρέχουσες επισκευές	40.000 €
Πρώτες ύλες	$700.000 \text{ €} \times (\text{βαθμός χρησιμοποίησης εγκατεστημένης δυναμικότητας})$
Άλλες λειτουργικές δαπάνες κλπ.	50.000 €
<i>Σύνολο λειτουργικών εξόδων</i>	<i>$790.000 + 700.000 \times (\text{βαθμός χρησιμοποίησης δυναμικότητας})$</i>

6. Πηγές χρηματοδότησης της συγκεκριμένης δραστηριότητας:

Η συγκεκριμένη επένδυση απαιτεί κινητοποίηση σχετικά υψηλού κεφαλαίου και οπωσδήποτε ένα τμήμα της θα πρέπει να προέλθει από τραπεζικό δανεισμό μεσομακροπρόθεσμου ορίζοντα. Παράλληλα, σε ένα σημαντικό ποσοστό που μπορεί

να ανέλθει στο 40% της επένδυσης, το έργο μπορεί να υπαχθεί στα αναπτυξιακά κίνητρα του Ν. 2601/98. Η τυπική υπαγωγή πρέπει να ακολουθήσει τις σχετικές διαδικασίες που προβλέπονται στο νόμο και οι πόροι θα κατευθυνθούν, είτε μέσω του αντίστοιχου μέτρου του ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδας (μέτρο 3.1.), είτε μέσω του ΕΠΑΝ (μέτρο 2.5.1.), είτε τέλος σε μικρότερο βαθμό, μέσω του ΕΠ Αγροτική Ανάπτυξη (μέτρο 7.12.). Η εκπαίδευση των απασχολούμενων και σε ένα βαθμό το κόστος απασχόλησης μπορεί να καλυφθεί από διαθέσιμους πόρους του ΕΠ Απασχόληση και Επαγγελματική Κατάρτιση, (προγράμματα κατάρτισης ανέργων και εργαζομένων, πρόγραμμα Νέων Θέσεων Εργασίας του ΟΑΕΔ) ή / και του ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδας.

7. Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

- Μελέτες – αδειοδοτήσεις – υπαγωγή σε ενισχύσεις αναπτυξιακού νόμου – επενδυτικό σχέδιο (1 έτος),
- Επιλογή και αγορά οικοπέδου και διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου (6 μήνες),
- Κατασκευή κτιριακών εγκαταστάσεων (1 έτος),
- Προμήθεια και εγκατάσταση μηχανολογικού εξοπλισμού (6 μήνες),
- Εγκαταστάσεις βιολογικού καθαρισμού, αγορά ειδικών καινούριων οχημάτων αναγκαίων για τη μεταφορά γαλακτοκομικών προϊόντων (4 μήνες),
- Απόκτηση διπλωμάτων πιστοποιητικών ποιότητας από αρμόδιους φορείς (ISO 14001, HACCP, κλπ) (6 μήνες),
- Αγορά αυτοματισμών γραφείων, δικτύων ενδοεπικοινωνίας, ηλεκτρονικών υπολογιστών, λογισμικού και συστημάτων ασφαλείας των εγκαταστάσεων (3 μήνες),
- Πρόσληψη εκπαίδευση προσωπικού – δοκιμαστική λειτουργία. (6 μήνες).
- Συνολικός χρόνος 3 - 4 έτη.

8. Συνάφεια με άλλες δραστηριότητες

Η προτεινόμενη μονάδα εμφανίζει κατ' αρχήν άμεση συνάφεια με τη Μονάδα Συλλογής και Τυποποίησης Γάλακτος, από την οποία θα γίνεται η προμήθεια γάλακτος σύμφωνα με τις προδιαγραφές που θα εξασφαλίζουν την επιθυμητή ποιότητα του τελικού παραγόμενου προϊόντος. Επίσης, το τυροκομείο θα βρίσκεται σε άμεση συνεργασία και θα αξιοποιεί τις υπηρεσίες του Κέντρου Τεχνολογίας Τροφίμων ιδιαιτέρως σε ότι αφορά ζητήματα εργαστηριακών ελέγχων, συστημάτων διασφάλισης ποιότητας και πιστοποίησης και άλλων αναλύσεων.

Τέλος το τυροκομείο προβλέπεται να έχει άμεση συνεργασία και με το κέντρο τυποποίησης και εμπορίας βιολογικών και τοπικών παραδοσιακών προϊόντων, μέσω του οποίου θα οργανώνει τις δραστηριότητες marketing και προβολής των παραγόμενων τυριών, εφοδιάζοντας παράλληλα το τμήμα εμπορίας και τα σημεία λιανικής πώλησης του κέντρου με μέρος της παραγωγής του.

Προκαταρκτική οικονομική αξιολόγηση του αγροτοδιατροφικού συμπλέγματος

Για την οικονομική αξιολόγηση του προτεινόμενου αγρο-διατροφικού συμπλέγματος πραγματοποιήσαμε μια προκαταρκτική, απλοποιημένη εκτίμηση των καθαρών κερδών του επενδυτικού σχεδίου. Δεν λάβαμε υπόψη μας τον ενδεχόμενο δανεισμό και την συνακόλουθη καταβολή τόκων κάνοντας την παραδοχή ότι το επενδυτικό σχέδιο θα πραγματοποιηθεί με ίδιους πόρους. Στην περίπτωση του δανεισμού, τα καθαρά κέρδη θα εμφανίζονταν μικρότερα, πλην όμως μικρότερα θα εμφανίζονταν και τα ίδια κεφάλαια έτσι ώστε η απόδοσή τους (καθαρά κέρδη ως ποσοστό των ιδίων κεφαλαίων) να μην διαφέρει σημαντικά από αυτήν που υπολογίσαμε. Εξάλλου, εάν η απόδοση της επένδυσης υπερβαίνει το επιτόκιο δανεισμού, τότε η απόδοση ιδίων κεφαλαίων είναι μεγαλύτερη (leverage effect). Θεωρούμε ότι αυτή είναι και η περίπτωση που εξετάζουμε. Εάν υπήρχε ανάγκη δανεισμού θα ήταν μόνον κατά τα πρώτα έτη της λειτουργίας, για τα οποία προβλέπουμε ότι τα επιτόκια θα διατηρηθούν στα σημερινά χαμηλά επίπεδα ή θα αυξηθούν μόνον ελαφρά.

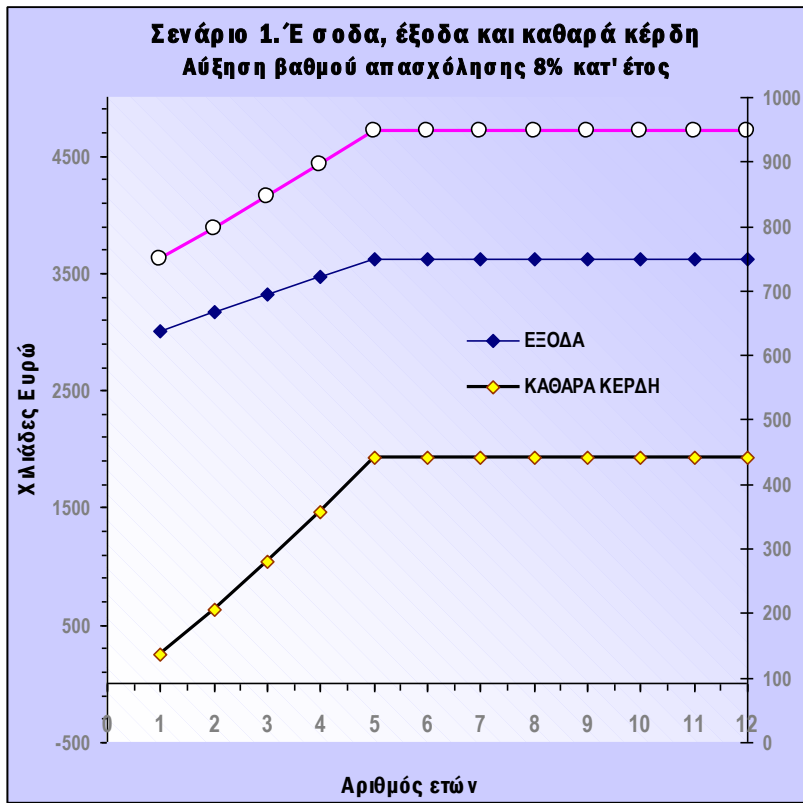
Οι υπολογισμοί μας αναφέρονται σε περίοδο λειτουργίας 15 ετών, πέραν των οποίων θεωρούμε ότι θα έπρεπε να υπάρξει σημαντική πρόσθετη επένδυση για ανακαινίσεις και εκσυγχρονισμό των εγκαταστάσεων. Ήδη για το 10 έτος λειτουργίας προβλέψαμε μια επένδυση 500 χιλιάδων Ευρώ για τον εκσυγχρονισμό των εγκαταστάσεων ώστε η ζωή τους να επιμηκυνθεί κατά 5 έτη (από το 10ο στο 15ο έτος). Η πλήρης χρησιμοποίηση του εγκατεστημένου παραγωγικού δυναμικού θεωρήσαμε ότι πραγματοποιείται μετά την παρέλευση των 5 πρώτων ετών λειτουργίας (ο βαθμός χρησιμοποίησης κατά το έτος έναρξης είναι το 2/3 του δυναμικού). Υιοθετήσαμε την παραδοχή ότι κατά το πρώτο έτος λειτουργίας το περιθώριο κέρδους θα ανέρχεται σε 20% και ότι στην συνέχεια θα αυξάνεται με τον ρυθμό που αυξάνεται ο βαθμός χρησιμοποίησης του δυναμικού, διότι η πληρέστερη χρησιμοποίηση των εγκαταστάσεων οδηγεί σε οικονομίες κλίμακας που μειώνουν το κόστος ανά μονάδα προϊόντος και επιτρέπουν την αύξηση του περιθωρίου κέρδους χωρίς αύξηση της τιμής. Από το 6ο έτος ο βαθμός χρησιμοποίησης του παραγωγικού δυναμικού θα φτάσει στο 100% και θα σταθεροποιηθεί στο ύψος της δυναμικότητας των εγκαταστάσεων. Τα λειτουργικά έξοδα θα αυξάνονται γραμμικά με τον βαθμό χρησιμοποίησης καθώς περιλαμβάνουν, εκτός από τα σταθερά έξοδα και σημαντικές μεταβλητές δαπάνες. Τα έσοδα αυξάνονται με ταχύτερο ρυθμό από τα έξοδα και σταθεροποιούνται περίπου στα 450 χιλιάδες Ευρώ ετησίως από το 6ο έτος λειτουργίας. (Υ-

πολογίσαμε τα καθαρά κέρδη ως την διαφορά έσοδα μείον λειτουργικά έξοδα μείον αποσβέσεις). Κατά τα πρώτα έτη λειτουργίας θα απαιτηθεί κεφάλαιο κίνησης το οποίο ωστόσο θα εισπραχθεί εκ νέου στο τέλος της περιόδου.

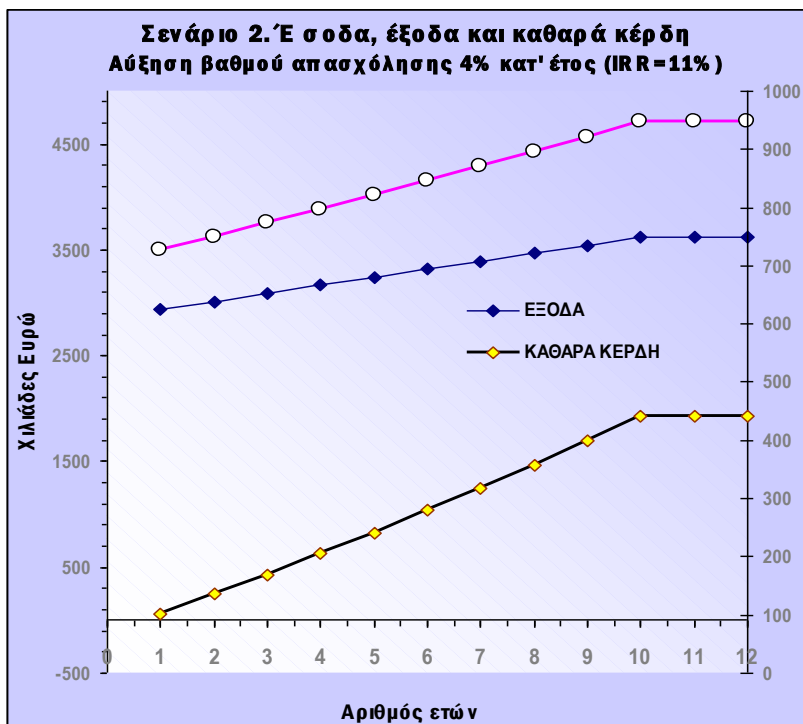
Τα παραπάνω αφορούν το βασικό σενάριο (σενάριο 1) το οποίο είναι μετριοπαθές ως προς τα έσοδα. Για να γίνει φανερή η επίπτωση που θα είχαν πιθανές αποκλίσεις από τον προβλεπόμενο βαθμό απασχόλησης του παραγωγικού δυναμικού (επομένως της ζήτησης), και συνακόλουθα των εσόδων του βασικού σεναρίου πραγματοποιήσαμε ανάλυση ευαισθησίας της οποίας τα αποτελέσματα φαίνονται στα διαγράμματα που ακολουθούν. Τέλος, θα πρέπει να τονιστεί ότι κατ' αρχήν δεν λαμβάνεται υπ' όψιν η δυνατότητα χρηματοδότησης τμήματος του κόστους των αρχικών επενδύσεων από αναπτυξιακούς πόρους των Ευρωπαϊκών διαρθρωτικών ταμείων, που στη συγκεκριμένη περίπτωση αναμένεται να καλύψουν ένα σημαντικό ποσοστό του αρχικού κόστους της επένδυσης.

Βασικό σενάριο

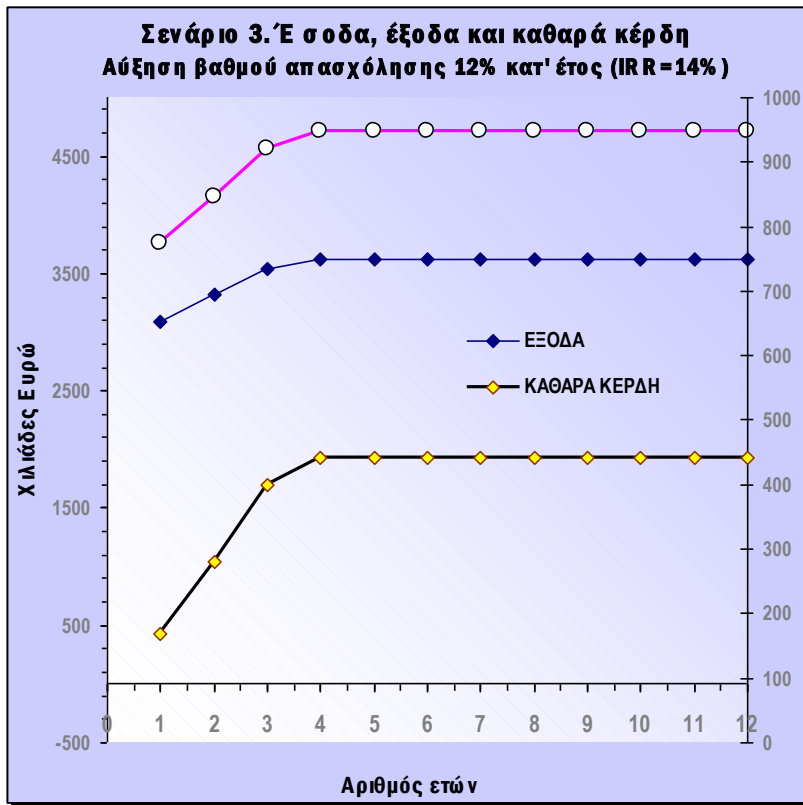
Έτος		-1	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Επενδύσεις	4870	2185	2185										500					
Αύξηση βαθμού χρησιμοποίησης εγκατεστημένου παραγωγικού δυναμικού %	8																	
Βαθμός χρησιμοποίησης παραγωγικού δυναμικού %				68	76	84	92	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Λειτουργικά έξοδα				3013	3165	3317	3469	3621	3621	3621	3621	3621	3621	3621	3621	3621	3621	3621
Περιθώριο κέρδους	30%			20%	23%	25%	28%	30%	30%	30%	30%	30%	30%	30%	30%	30%	30%	30%
Έσοδα				3628	3887	4153	4426	4707	4707	4707	4707	4707	4707	4707	4707	4707	4707	4707
Αποσβέσεις				406	406	406	406	406	406	406	406	406	406	406	406	406	406	406
Μικτά κέρδη				209	316	430	552	680	680	680	680	680	680	680	680	680	680	680
Φόροι				73	111	151	193	238	238	238	238	238	238	238	238	238	238	238
Καθαρά κέρδη				136	205	280	359	442	442	442	442	442	442	442	442	442	442	442
Χρηματικές ροές		-2185	-2185	542	611	685	764	848	848	848	848	848	348	848	848	848	848	848
Εσωτερικός βαθμός απόδοσης		13%																



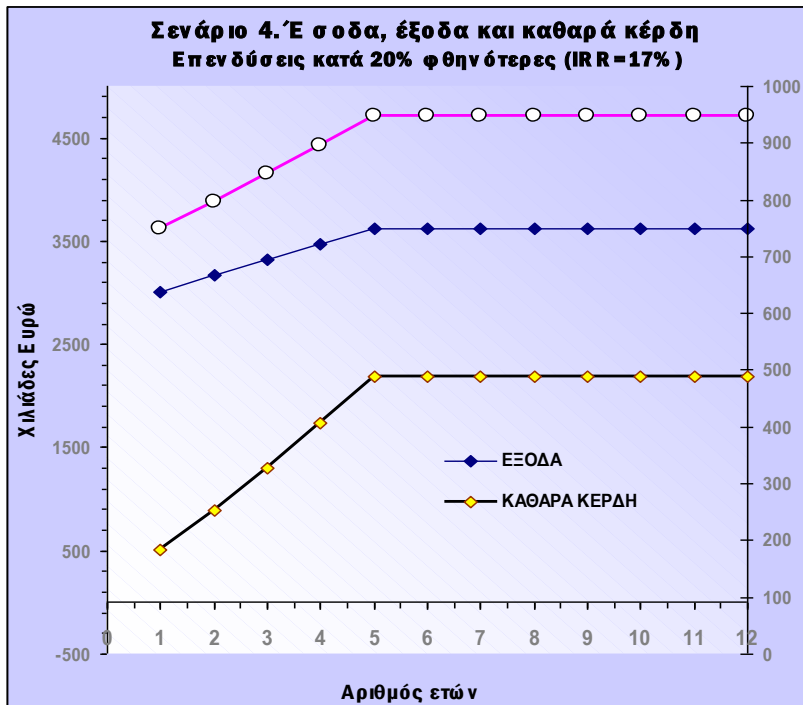
Τα καθαρά κέρδη φαίνονται στην δεξιά κλίμακα



Τα καθαρά κέρδη φαίνονται στην δεξιά κλίμακα



Τα καθαρά κέρδη φαίνονται στην δεξιά κλίμακα



Τα καθαρά κέρδη φαίνονται στην δεξιά κλίμακα.

Υποθέσεις Σεναρίου: Ετήσια αύξηση βαθμού χρησιμοποίησης 8% ετησίως, επενδύσεις κατά 20% φθηνότερες από όσο στο βασικό σενάριο.